

Х 621, С 1
С 91

Сушинський О.І.

**ЦЕНТРАЛЬНІ ОРГАНИ
ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ:
статус та організація діяльності**

Львівський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління
при Президентові України

Західноукраїнський інститут
інформаційних технологій та управління

О. І. Сушинський

**ЦЕНТРАЛЬНІ ОРГАНИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ:
статус та організація діяльності**

Львів
2004

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
видавництва ЛРІДУ НАДУ заборонено*

Рецензенти:

Кульчицький В. С. – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Академії правових наук України, професор кафедри теорії і історії права юридичного факультету Львівського національного університету ім. Івана Франка;

Лесечко М. Д. – доктор економічних наук, професор, декан факультету державного управління та місцевого самоврядування Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України.

Друкується за рішенням Науково-методичної ради Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. Протокол № 6 від 22.04.2004 р.

С 917 Сушинський О. І. Центральні органи виконавчої влади: статус та організація діяльності: Навчальний посібник. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2004. – 80 с.

Подано навчальні матеріали з метою формування необхідних вмінь і навиків за тематикою статусу та організації діяльності центральних органів виконавчої влади в Україні.

Для працівників органів державної влади та органів місцевого самоврядування, викладачів, слухачів і студентів спеціальностей державне управління, державна служба, а також юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів.

ISBN 966 – 8687 – 03 – 5

© О. І. Сушинський, 2004
© ЛРІДУ НАДУ, 2004
© ЗІПУ, 2004

ЗМІСТ

Вступ	4
РОЗДІЛ 1. Концепція дисципліни	11
1.1. Загальні положення, навчальні цілі та очікувані результати	11
1.2. Тематичний план дисципліни та розподіл навчального часу (таблиця 1).....	13
1.3. Методика викладання та оцінювання умінь і навиків слухачів	14
РОЗДІЛ 2. Програма дисципліни та питання для тестування	17
2.1. Програма дисципліни.....	17
2.2. Запитання для самоконтролю та засвоєння матеріалу	21
2.3. Статус та організація діяльності центральних органів виконавчої влади в питаннях і відповідях (закритий тест).....	26
2.4. Запитання для оцінювання вмінь формулювати поняття та судження (відкритий тест)	53
РОЗДІЛ 3. Контрольні завдання для самостійної роботи слухачів	58
3.1. Вимоги до ситуаційного завдання	58
3.2. Ситуаційні завдання щодо організації діяльності центральних органів виконавчої влади	59
3.3. Теми рефератів і ситуаційних завдань для самостійної роботи слухачів (таблиця 2)	66
РОЗДІЛ 4. Вибір і затвердження теми дипломної роботи	68
4.1. Загальні положення.....	68
4.2. Орієнтовний план-графік процесу затвердження теми, підготовки та захисту дипломних робіт (таблиця 3)	69
4.3. Орієнтовна тематика дипломних робіт	71
Джерела та рекомендована література	74
Нормативно-правові акти	74
Література	76

ВСТУП

Органи здійснення виконавчої влади характеризуються в аспекті поняття “система органів”. Вони відокремлені від інших видів органів здійснення державної влади. Текстуально це досягнуто в чинній Конституції України використанням узагальнюючої родової ознаки “органи державної влади” (ст. 5) та виділення серед цього роду таких видів, як “органи законодавчої, виконавчої та судової влади” (ст. 6).

Стосовно інших аспектів поняття системи органів здійснення виконавчої влади текстуально в чинній Конституції України визначено такі три ієрархічні рівні цієї системи:

- вищий, до якого віднесено Кабінет Міністрів України як вищий орган у системі органів виконавчої влади (ч. 1 ст. 113);
- центральний, до якого віднесено міністерства та інші центральні органи виконавчої влади (п. 15 ч. 1 ст. 106 та ч. 5 ст. 114);
- місцевий, до якого віднесено місцеві державні адміністрації (ч. 1 ст. 118).

Саме з розуміння такої триланкової структури, на наш погляд, і походить назва “центральні” органи виконавчої влади, що визначає їхню як приналежність до певної системи, так і місце в ієрархії відповідних органів здійснення влади.

Проте, в деяких статтях Основного Закону законодавець не завжди послідовно та однозначно використовує відповідні терміни. Зокрема, конституційною нормою: “організація, повноваження і порядок діяльності Кабінету Міністрів України, *інших* (виділено мною. — О. С.) центральних та місцевих органів виконавчої влади визначаються Конституцією і законами України” (ч. 2 ст. 120) через вживання терміну “інших” законодавець звів і Кабінет Міністрів України, і центральні органи виконавчої влади до рівня “центральних” органів виконавчої влади. Проте, це суперечить ідеї конституційної концепції системи органів виконавчої влади, тому пріоритетною є норма Ч. 1 ст. 113 в тій частині, що Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади.

Отже, органи виконавчої влади утворюють певну “вертикально” ієрархізовану структуру. Саме завдяки цьому досягається практична реалізація владних рішень зверху – донизу. Адже у змісті вертикально ієрархізованої структури першорядне значення має принцип імперативності діянь кожної наступної з усіх її складових у низхідному напрямі. Принцип імперативності практично не має буквального вираження, але він фактично замаскований у багатьох нормах

законодавства України. Можемо навести такого змісту приклади його конституційного текстуального викладу: “Президент України скасовує акти Кабінету Міністрів України та акти Ради міністрів Автономної республіки Крим” (п. 16 ч. 1 ст. 106); “Прем’єр-міністр України входить із поданням до Президента України про утворення, реорганізацію та ліквідацію міністерств, інших центральних органів виконавчої влади” (ч. 5 ст. 114); “Кабінет Міністрів України спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади” (п. 9 ст. 116); “місцеві державні адміністрації підзвітні і підконтрольні органам виконавчої влади вищого рівня” (ч. 7 ст. 118); “рішення голів місцевих державних адміністрацій, що суперечать Конституції та законам України, іншим актам законодавства України, можуть бути відповідно до закону скасовані Президентом України або головою місцевої державної адміністрації вищого рівня” (ч. 8 ст. 118). Вище наведене не є тлумаченням принципу імперативності, але вони значно наближують до його суті, хоча й не розкривають у повному обсязі. Адже законодавець, як правило, не застосовує наукових термінів іншомовного походження яким тут є поняття “імперативність”. Інституційоване у формі закону чи іншого нормативного акта право виконує роль регулятора суспільних відносин чи, інакше кажучи, “зв’язком” інституційної структури суспільства. У такому аспекті воно виступає необхідною умовою чи як системотворчий фактор суспільства.

Цілком логічно виникає питання про поняття та статус виконавчої інституції у процесі здійснення державної влади. Ця виконавча інституція для забезпечення просторово-часової цілісності й адекватності повинна бути структурованою. Якраз утворення системи урядових органів здійснення влади чи в українській концепції – центральних органів здійснення виконавчої влади є логічним наслідком “закону” структурування виконавчої інституції.

Дискусійним є конституційно і законодавчо визначена компетенція інституцій контрольної влади та контрольного характеру повноваження органів вертикалі здійснення виконавчої влади. Мається на увазі, чи повинна передбачати здійснення діяльності, зокрема нормотворчості, органу вищого рівня замість нижчого рівня. Відповідні акти інституцій контрольної влади виконавчої вертикалі повинні бути призначені тільки впливати на діяння підконтрольного органу, зокрема і на сферу його нормотворчості. Цей вплив, як прояв контролю (контрольної влади), насамперед, призначений визначати відповідність до права загалом та конституції зокрема, і спрямовувати

до такої відповідності акти інших інституцій системи вертикалі органів виконавчої влади. Це означає, що результатами діяльності інституцій вищого рівня вертикалі органів виконавчої влади як прояв їхньої контрольної влади може бути тільки “негативна нормотворчість” (скасування “підконтрольних” нормативних актів, тобто нормативних актів підконтрольних органів влади). Адже позитивна нормотворчість інституцій контрольної влади може призвести до підміни ними органів уповноважених здійснювати таку нормотворчість (прикладом може бути відома “матрешка” Рад народних депутатів колишнього СРСР тощо). Заперечення тези про ненормотворчу природу діяльності інституцій контрольної влади та невизначеність їхнього статусу, по суті, поставило б ці інституції над усім механізмом публічної влади загалом та державної влади зокрема. Отже, у контексті сказаного актуальним є питання диспозитивності, тобто свободи діянь системи органів здійснення виконавчої влади загалом і кожного її елемента, зокрема.

Органи управління, діяльність котрих координує Кабінет Міністрів України, становлять окрему підсистему в системі органів виконавчої влади. Сюди належать органи всіх трьох видів компетенції – галузевої, територіальної та функціональної. Це міністерства, комітети, комісії, місцеві державні адміністрації тощо.

Міністерства та інші центральні органи здійснення виконавчої влади України (далі центральні органи здійснення виконавчої влади) підпорядковані Кабінету Міністрів України і є структурною ланкою виконавчої вертикалі.

Статус центральних органів здійснення виконавчої влади та їхнє місце в системі органів здійснення державної влади загалом окреслюється уконституційованими повноваженнями, низкою відносин зовнішнього та внутрішнього (щодо системи органів виконавчої влади) змісту: 1) центральний орган здійснення виконавчої влади та Президент України; 2) центральний орган здійснення виконавчої влади та Верховна Рада України; 3) центральний орган здійснення виконавчої влади та система органів здійснення виконавчої влади України.

Чинна Конституція України на відміну від колишнього Основного Закону тільки констатує факт наявності в Україні міністерств та інших центральних органів здійснення виконавчої влади, буквально не визначаючи їхніх повноважень.

Законодавець постановив, що Президент України утворює, реорганізовує та ліквідує за поданням Прем’єр-міністра України

міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, діючи в межах коштів, передбачених на утримання органів виконавчої влади (п. 15 ч. 1 ст. 106 Конституції України). Прем'єр-міністр України входить із поданням до Президента України про утворення, реорганізацію та ліквідацію міністерств, інших центральних органів виконавчої влади в межах коштів, передбачених Державним бюджетом України на утримання цих органів (ч. 5 ст. 114 Конституції України). При цьому подає проект положення про новостворений орган, розмір асигнувань на його утримання тощо. Президент України також призначає за поданням Прем'єр-міністра України міністрів, керівників інших центральних органів виконавчої влади та припиняє їхні повноваження на цих посадах (п. 10 ч. 1 ст. 106 Конституції України).

Поряд з цим для деяких центральних органів виконавчої влади, враховуючи їхню важливість, законодавець передбачив особливий порядок вирішення кадрових питань. Так, Президент України призначає на посади та звільняє з посад за згодою Верховної Ради України голову Антимонопольного комітету України, голову Фонду державного майна України, Голову Державного комітету телебачення і радіомовлення України (п. 14 ч. 1 ст. 106).

Таке текстуальне закріплення повноважень Президента України щодо центральних органів виконавчої влади створює враження, що це – його винятково установчі преференції, які тільки частково обмежені правилом “зв'язної ініціативи”, тобто необхідністю для Президента України в деяких випадках відповідного подання Прем'єр-міністра України. Проте, на наш погляд, питання відносин центральних органів виконавчої влади та Президента України треба розглядати у площині відносин органу виконавчої влади з главою держави, а точніше кажучи, у площині відносин інституції здійснення контрольної влади, тобто Президента України та органу здійснення виконавчої влади. Більшість точок, в яких перетинаються їхні компетенції, містяться у сфері політичних процедур, котрі регулюють діяльність системи органів виконавчої влади, особливо коли йдеться про контроль та прийняття остаточного рішення щодо формування структур органів виконавчої влади. Тому таке текстуальне закріплення повноважень Президента України видається дискусійним і нераціональним, адже воно небезпідставно дозволяє окремим авторам говорити про явище “двоїстості” центру виконавчої влади України.

Відповідно до контекстного аналізу щодо установчих і кадрових повноважень Президента України, то необхідно підкреслити важливий аспект сутність якого полягає в тому, що ці повноваження є, на наш

погляд, імперативними для Президента України щодо прийняття рішення за поданням Прем'єр-міністра України. Сутність імперативності означає, що Президент України зобов'язаний прийняти це "подання" без права його відхилення. Ця особливість норм Основного Закону не привернула належної уваги ні аналітиків, ні практиків, проте, як концептуально, так і практично є важливою в аспекті розмежування компетенції та відповідальності Президента України та Прем'єр-міністра України.

Треба зазначити, що будь-який акт Кабінету Міністрів України (постанова, розпорядження) може бути скасований Президентом України (п. 16 ч. 1 ст. 106 Конституції України). Але буквально не постановлено, що Президент України скасовує акти міністерств та інших центральних органів виконавчої влади. Це питання або просто опущено законодавцем, або він передбачає, що це буде встановлено законом, адже "виключно законами України визначаються ... організація і діяльність органів виконавчої влади, основи державної служби" (п. 12 ч. 1 ст. 92 Конституції України). Або що, на наш погляд, може бути суперечливим припущенням, законодавець вважає, що такі повноваження Президента України текстуально "заховані", тобто вони абуквальні і випливають з його установчих преференцій. Тому це питання залишається відкритим.

Відправною точкою у відносинах центральних органів здійснення виконавчої влади і Верховної влади України є визначення відповідним законом організації і діяльності органів здійснення виконавчої влади та основи державної служби (п. 12 ч. 1 ст. 92 Конституції України). Що ж до відповідних посадових осіб центральних органів здійснення виконавчої влади, то до повноважень Верховної Ради України належить призначення на посади, звільнення з посад, надання згоди на призначення і звільнення з посад осіб у випадках, передбачених чинною Конституцією України. Окрім цього, Верховна Рада України за пропозицією не менш як однієї третини народних депутатів України від її конституційного складу може розглянути питання про відповідальність Кабінету Міністрів України та прийняти резолюцію недовіри Кабінетові Міністрів України більшістю від конституційного складу Верховної Ради України (ч. 1 ст. 87 Конституції України). Таким актом Верховна Рада України може відправити у відставку всіх міністрів України як членів Кабінету Міністрів України.

За своїм призначенням центральні органи здійснення виконавчої влади забезпечують або сприяють формуванню і втіленню в життя державної політики у відповідних сферах управління, здійснюють

керівництво дорученими їм сферами, а їхні керівники несуть відповідальність перед Президентом України і Кабінетом Міністрів України.

Провідне місце серед центральних органів здійснення виконавчої влади посідають міністерства України. Адже лише їх керівники – міністри – за посадами входять до складу Кабінету Міністрів України. Міністерство є головним (провідним) органом в системі центральних органів здійснення виконавчої влади у забезпеченні реалізації державної політики у визначеній сфері діяльності. Керівництво міністерством здійснює міністр. Міністр як член Кабінету Міністрів України особисто відповідає за розробку і впровадження Програми Кабінету Міністрів України з відповідних питань, реалізацію державної політики у визначеній сфері державного управління. Він здійснює управління в цій сфері, спрямовує і координує діяльність інших органів виконавчої влади з питань, віднесених до його відання.

Державний комітет (державна служба) є центральним органом здійснення виконавчої влади, діяльність якого спрямовує і координує Прем'єр-міністр України або один із віце-прем'єр-міністрів чи міністрів. Державний комітет (державна служба) вносить пропозиції щодо формування державної політики відповідним членам Кабінету Міністрів України та забезпечує її реалізацію у визначеній сфері діяльності, здійснює управління в цій сфері, а також міжгалузеву координацію та функціональне регулювання з питань, віднесених до його відання. Державний комітет (державну службу) очолює його голова.

Центральний орган здійснення виконавчої влади зі спеціальним статусом має визначені Конституцією та законодавством України особливі завдання та повноваження, щодо нього може встановлюватись спеціальний порядок утворення, реорганізації, ліквідації, підконтрольності, підзвітності, а також призначення і звільнення керівників та вирішення інших питань. Центральний орган здійснення виконавчої влади зі спеціальним статусом очолює його голова.

Спрямування і координація діяльності інших центральних органів здійснення виконавчої влади реалізується міністром шляхом визначення у спеціальному директивному наказі стратегії діяльності та основних завдань цих органів, що випливають з Програми діяльності Кабінету Міністрів України, та одержання від них щорічних звітів щодо результатів їх діяльності в межах, визначених спеціальним директивним наказом міністра.

Центральні органи здійснення виконавчої влади можуть мати свої територіальні органи, що утворюються, реорганізуються і ліквідовуються в порядку, встановленому законодавством.

Призначення на посаду і звільнення з посади керівників територіальних органів центрального органу здійснення виконавчої влади здійснює у встановленому порядку керівник центрального органу здійснення виконавчої влади.

Для забезпечення реалізації державної політики в особливо важливих сферах діяльності та державного управління ними у складі окремих центральних органів здійснення виконавчої влади зі спеціальним статусом у межах коштів, передбачених на їх утримання, можуть бути утворені відповідні департаменти (служби).

Утворення департаменту (служби), призначення на посаду і звільнення з посади його керівника та затвердження положення про департамент (службу) здійснює Президент України.

Кабінет Міністрів України в межах коштів, передбачених на утримання органів здійснення виконавчої влади, може утворювати урядові органи державного управління (департаменти, служби, інспекції). Ці органи утворюються і діють у складі відповідного центрального органу здійснення виконавчої влади.

Урядові органи державного управління здійснюють:

- управління окремими підгалуззями або сферами діяльності;
- контрольно-наглядові функції;
- регулятивні та дозвільно-реєстраційні функції щодо фізичних

і юридичних осіб.

Керівники урядових органів державного управління призначаються на посади та звільняються з посад Кабінетом Міністрів України за поданням керівника відповідного центрального органу здійснення виконавчої влади.

Для погодженого вирішення питань, що належать до компетенції міністерства, обговорення найважливіших напрямів його діяльності та розвитку галузі у міністерстві, утворюється колегія у складі міністра (керівника), заступників міністра (керівника) за посадою, а також інших керівних працівників міністерства.

До складу колегії можуть входити керівники інших центральних органів здійснення виконавчої влади, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління міністерства. Членів колегії затверджує Кабінет Міністрів України. Рішення колегії проводяться в життя наказами міністерства.

Акти колегії міністерства, враховуючи процедуру формування складу колегії, повинні, на наш погляд, мати на відміну від наказів міністра статус рішень міністерства як колегіального органу.

Для розгляду наукових рекомендацій та інших пропозицій щодо головних напрямів розвитку науки і техніки, обговорення найважливіших програм та інших питань у міністерстві може утворюватися науково-технічна (наукова) рада з учених і висококваліфікованих фахівців.

Склад науково-технічної (наукової) ради і положення про неї затверджує міністр (керівник).

У міністерстві з урахуванням специфіки його діяльності можуть утворюватися й інші дорадчі та консультаційні органи. Склад цих органів і положення про них затверджує міністр (керівник).

Граничну чисельність і фонд оплати праці працівників центрального апарату міністерства затверджує Кабінет Міністрів України.

У питанні застосування санкцій у разі неналежного виконання міністерством чи міністром своїх обов'язків повноваження Кабінету Міністрів України обмежені: відповідальність міністра перед Кабінетом Міністрів України є лише дисциплінарною. Крім того, як зазначалося щодо повноважень Президента України, буквально не постановлено, що Кабінет Міністрів України може скасувати акти міністерства. Проте, відповідно до Закону України "Про місцеві державні адміністрації" міністерство може скасовувати накази відповідних керівників управлінь, відділів та інших структурних підрозділів місцевої державної адміністрації (ч. 3 ст. 43). На наш погляд, також може виникнути колізія чи це повноваження міністерства, як колегіального органу, мається на увазі його колегії, чи міністра як одноособового органу.

РОЗДІЛ 1

КОНЦЕПЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Загальні положення, навчальні цілі та очікувані результати

Загальні положення

В умовах сучасної трансформації України як держави, удосконалення її владно-інституційної структури вирішального значення набуває питання гармонізації державного механізму з суспільними процесами. Стратегічними завданнями цих процесів є: зміна характеру державного управління в напрямі його демократизації, зміна типу державного управління в напрямі його деконцентрації та децентралізації, удосконалення функціонально-структурних рис

управління, реформування організаційних, правових, економічних і фінансових механізмів управління.

Ефективність вирішення цих завдань безпосередньо залежить від того, наскільки повно у процесі підготовки та реалізації шляхів їх вирішення будуть використані результати наукового аналізу, до якого належить розробка науково обґрунтованої концепції реформування системи державного управління; критичний аналіз світового досвіду трансформування систем державного управління; чітке й повне встановлення специфіки минулого та сьогодення державного управління України.

Пропонована навчальна дисципліна – про один з інститутів здійснення влади – урядові органи в розумінні науки про статус відповідного інституту влади, інституцій та органів, які цей інститут представляють, їх компетенцію, зокрема, основні функції, повноваження, сферу відання, організаційні аспекти діяльності та відповідальність.

Навчальні цілі:

1. Розвинути у слухачів знання про сутність центральних органів здійснення виконавчої влади як інституту влади, зокрема, виконавчої влади та про їх еволюцію в Україні.

2. Розвинути у слухачів навички аналізу статусу центральних органів здійснення виконавчої влади як особи, яка наділена владною компетенцією.

3. Розвинути у слухачів вміння та навички формулювати поняття про статус центральних органів здійснення виконавчої влади, а також елементів їхньої структури.

4. Розвинути у слухачів практичні навички та вміння з питань організації діяльності центральних органів здійснення виконавчої влади, а також елементів їхньої структури.

Очікувані результати:

Після завершення вивчення модуля слухачі повинні:

1) уміти формулювати поняття про сутність центральних органів здійснення виконавчої влади, а також елементів їх структури як інституту виконавчої влади;

2) уміти визначати статус центральних органів здійснення виконавчої влади, а також елементів їх структури, зокрема компетенцію;

3) уміти формулювати поняття та судження щодо статусу центральних органів здійснення виконавчої влади, а також елементів їх структури;

4) уміти формулювати та вирішувати організаційного спрямування завдання щодо діяльності центральних органів здійснення виконавчої влади, а також елементів їх структури;

5) уміти використовувати законодавчу базу при розгляді різних аспектів статусу та організації діяльності центральних органів здійснення виконавчої влади, а також елементів їх структури.

1.2. Тематичний план дисципліни та розподіл навчального часу*

Таблиця 1

№ з/п	Теми лекцій	Лекції, год.	Практичні, год.
1	2	3	4
1	Концепції виконавчої влади та її структурування	2 – 6	1 – 4
2	Конституційні концепції урядової структури	2 – 6	1 – 4
3	Становлення урядової структури як інституту влади в Україні	2 – 6	1 – 4
4	Концепція урядової структури як інституту влади в Конституції України від 1996 року	2 – 6	2 – 4
5	Система центральних органів виконавчої влади	2 – 6	2 – 4
6	Структура та компетенція апарату центральних органів виконавчої влади	2 – 6	2 – 4
7	Відповідальність центральних органів виконавчої влади, їх посадових осіб	2 – 6	2 – 4
8	Інституційна структура забезпечення діяльності центральних органів виконавчої влади	2 – 6	2 – 4
9	Заходи протокольного та церемоніального характеру за участю керівників центральних органів виконавчої влади	2 – 6	2 – 4
10	Регламент центрального органу виконавчої влади	2 – 6	2 – 4
11	Регламент нормотворчої діяльності центрального органу виконавчої влади	2 – 6	2 – 4

*Під час проведення першого заняття викладач конкретизує розподіл навчального часу та перелік питань у кожній темі залежно від контингенту слухачів та загального ліміту часу визначеного навчальною програмою.

1	2	3	4
12	Реалізація повноважень центрального органу виконавчої влади у структурі між-інституційних відносин	2 – 6	2 – 4
13	Реалізація повноважень центрального органу виконавчої влади у системі органів здійснення виконавчої влади	2 – 6	2 – 4
14	Контроль у компетенції центрального органу виконавчої влади та контроль за виконанням його актів	2 – 6	2 – 4
	Всього	до 84	до 56

1.3. Методика викладання та оцінювання умінь і навиків слухачів

Навчальна дисципліна складається з лекційних, семінарських і практичних занять для слухачів (студентів) стаціонарної та заочної форми навчання. Слухачам заздалегідь видається тематичний план дисципліни, вимоги щодо підготовки самостійних контрольних завдань, список рекомендованої літератури та нормативно-правових актів.

Спочатку слухачі ознайомлюються з метою, завданнями та очікуваними результатами вивчення дисципліни, її обсягом, а також формою проведення занять та системою оцінювання умінь і навиків слухачів. Проводиться короткий концептуальний огляд дисципліни загалом.

За попередньо визначеними темами слухачі готують доповіді про індивідуальні самостійно виконані завдання і захищають їх у процесі проведення аудиторних практичних занять. Виконані самостійно індивідуальні завдання слухачі передають своїм колегам (опонентам, не менше 2 осіб) для попереднього ознайомлення та підготовки виступу під час їх обговорення в аудиторії.

Індивідуальне завдання для самостійного виконання має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які слухачі одержують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Якщо завдання для самостійного виконання мають комплексне спрямування, то до їх виконання може залучатися група слухачів.

Доповідь та опонування щодо індивідуальних самостійно виконаних завдань обмежуються в часі відповідно до кількості питань у темі та часу, відведеного на її вивчення. Після доповіді та опонування конкретного питання уся група бере участь у його обговоренні та

підведенні підсумків. Завдання викладача у цьому процесі полягає у забезпеченні процедури та повного висвітлення питання шляхом постановки відповідних запитань і уточнень. Після завершення обговорення кожного питання викладач акцентує увагу слухачів на основних його особливостях. При наявності технічних можливостей та необхідності процес проведення заняття записується відповідними технічними засобами і наприкінці заняття переглядається слухачами.

У процесі навчання використовується соціально-психологічний тренінг, який призначений для формування та розвитку професійно значимих навиків і вмінь, а також для коректування неадекватної професійної поведінки. Під цим тренінгом розуміється практика психологічного впливу, яка ґрунтується на методах групової роботи. Процес тренінгу повинен забезпечити засвоєння певних соціально-психологічних знань і корекцію поведінки особистості, формувати навик міжособистісної взаємодії, розвивати рефлексивні здібності (наприклад, здатність аналізувати ситуацію і власну поведінку), уміння гнучко реагувати на ситуацію і швидко адаптуватися в різних умовах. У процесі тренінгу можлива зміна стереотипів, присутніх в учасників групи, перешкоджаючих їм справлятися з нестандартними обставинами професійної діяльності. Тренінг проводиться методом наближеним до ділової гри у процесі захисту індивідуальних самостійно виконаних робіт. Його особливістю є відтворення предметного та соціального змісту професійної діяльності. Таке відтворення досягається завдяки ігровому імітаційному моделюванню та вирішенню професійно-орієнтованих ситуацій в умовах оптимального поєднання індивідуальної і групової ігрової діяльності учасників. В умовах наближених до реальної службової діяльності формуються вміння конструктивної ролевої поведінки, пов'язаної з вирішенням компетенційних завдань. Уявлення різних ситуацій у процесі тренінгу підвищують інтерес і мотивацію учасників до продуктивної діяльності, що повинно сприяти не тільки формуванню в них професійних навиків і вмінь, але самоаналізу та саморозвитку.

Цілями тренінгу методом ділової гри є, по-перше, розвиток умінь, які покликані допомогти усвідомлювати наявність складних, а інколи й проблемних професійних ситуацій, по-друге, розвиток здібностей аналізувати конкретну ситуацію і свою поведінку в ній, окрім того, напрацювання навиків професійної поведінки, які є оптимальними у використанні в діловій грі службової ситуації і сприяють її вирішенню.

Оцінка знань слухачів здійснюється у два етапи. Перший етап триває упродовж вивчення навчальної дисципліни і виражається в оцінці викладачем виступів, опонування та активності слухача в обговоренні індивідуальних самостійно виконаних і підготовлених для обговорення робіт іншими слухачами, якості виконання слухачем індивідуального завдання та його захисту. Цей етап викладач може оцінити – зараховано, або незараховано.

Кожну пропущену тему слухач вивчає самостійно і зобов'язаний підготувати реферат і вирішити ситуаційне завдання. Для підготовки реферату з пропущеної теми та виконання ситуаційних завдань слухач повинен отримати відповідний дозвіл адміністрації навчального закладу. Реферат з пропущеної теми та виконані ситуаційні завдання слухач подає для реєстрації на відповідну кафедру. Викладач може оцінити реферати та виконані ситуаційні завдання також – зараховано або незараховано.

Слухач, який виконав усі види робіт, завдань, передбачених робочим навчальним планом дисципліни, допускається до підсумкового контролю. На другому, підсумковому, етапі викладач оцінює за результатами виконання слухачем тесту (відкритого, закритого, або комбінованого) уміння слухача аналізувати та формулювати поняття та судження в межах тематики навчальної дисципліни. Цей етап оцінюється викладачем за стобальною шкалою. На першому занятті викладач акцентує увагу слухачів на тому, який вид тесту буде запропоновано для підсумкового контролю.

Уміння та навички слухачів оцінюються у два етапи. На першому етапі оцінюється зараховано або незараховано, на основі презентації, опонування та участі в обговоренні самостійно виконаної слухачем роботи щодо вирішення ситуаційного завдання, а також на основі опонування та участі в обговоренні презентацій самостійних робіт виконаних іншими слухачами. На цьому етапі викладач визначає вміння слухача виявити та сформулювати державноуправлінське завдання, зокрема, питання проблемного спрямування, сформулювати відповідні завдання та викласти процес їх вирішення.

На другому етапі оцінювання проводиться за стобальною шкалою на основі письмового тестування. За результатами письмового тестування оцінюються вміння слухача аналізувати та формулювати поняття й судження. Слухачі повинні продемонструвати вміння чітко та структуровано викласти набуті знання матеріалу модуля.

Отже, така форма проведення занять і оцінювання вмінь і навичок спрямована на стимулювання слухачів до навчання, підвищення рівня засвоєння матеріалу, сприяє розвитку їх науково-пошукових здібностей.

РОЗДІЛ 2

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ТА ПИТАННЯ ДЛЯ ТЕСТУВАННЯ

2.1. Програма дисципліни

Тема 1. Концепції виконавчої влади та її структурування

Концепції деконцентрації та децентралізації державної влади. Урядові органи у контексті деконцентрації та децентралізації виконавчої влади. Виконавча влада як інститут державної влади. Структурованість виконавчої влади. Інституційна структура виконавчої влади. Організаційно-правові засади формування органів виконавчої влади у різних конституційних концепціях. Державне управління та виконавча влада: сутність і співвідношення понять. Компетенція системи та окремих органів виконавчої влади: розмежування основних понять. Контроль за діяльністю системи та окремих органів виконавчої влади. Конституційна відповідальність уряду та інших органів виконавчої влади. Уряд, структура уряду та урядова структура: сутність основних понять.

Тема 2. Конституційні концепції урядової структури

Урядова структура в різних конституційних концепціях. Функціональні та галузеві ознаки побудови урядових структур. Організаційно-правові засади формування урядової структури. Компетенція урядових органів: сутність і основні поняття. Основні повноваження урядових органів. Контроль за діяльністю урядових органів. Особливості контролю уряду за діяльністю урядових органів. Відповідальність урядових органів.

Тема 3. Становлення урядової структури як інституту влади в Україні

Аналогії урядової структури в конституціях УРСР. Еволюція урядової структури в Україні. Урядова структура в проектах Конституції України до 1996 р. Урядова структура в концепції адміністративної реформи. Концепції урядової структури в проектах конституційної реформи.

Тема 4. Концепція урядової структури як інституту влади в Конституції України від 1996 р.

Виконавча влада в Україні у функціональному та інституційному аспектах. Кабінет Міністрів України та урядова структура: сутність і співвідношення статусу. Органи урядової структури: основні поняття та види. Компетенція урядових органів. Повноваження урядових органів. Основні функції урядових органів. Організаційно-правові засади діяльності урядових органів. Взаємовідносини урядових органів з іншими органами влади в Україні.

Тема 5. Система центральних органів виконавчої влади

Загальне положення про міністерство, інший центральний орган виконавчої влади. Система центральних органів виконавчої влади. Міністерство як центральний орган виконавчої влади: поняття види та система. Державний комітет як центральний орган виконавчої влади: поняття види та система. Центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом: поняття, види та система. Департаменти (служби) зі спеціальним статусом у складі центральних органів виконавчої влади. Урядові органи державного управління: поняття, види, порядок утворення, реорганізації та ліквідації, особливості організації діяльності. Територіальні органи центральних органів виконавчої влади: поняття, види, порядок утворення, реорганізації та ліквідації, особливості організації діяльності.

Тема 6. Структура та компетенція апарату центральних органів виконавчої влади

Особливості конституційно-правового статусу керівника центрального органу виконавчої влади та державного службовця. Особливості призначення на посади та звільнення з посад керівників та інших членів адміністративного апарату центральних органів виконавчої влади. Апарат центрального органу виконавчої влади: поняття, особливості формування та компетенція. Компетенція міністра як члена Кабінету Міністрів України та керівника відповідного міністерства. Компетенція керівників інших центральних органів виконавчої влади. Штат адміністративного апарату міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади: поняття, формування та компетенція. Патронатна служба в центральних органах виконавчої влади: поняття, порядок формування та проходження. Основні структурні підрозділи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади. Юридична служба міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади. Порядок утворення, реорганізації та ліквідації структурних підрозділів міністерств, інших органів виконавчої влади та формування їхнього

апарату. Порядок утворення, реорганізації та ліквідації міністерств, інших органів виконавчої влади.

Тема 7. Відповідальність центральних органів виконавчої влади, їх посадових осіб

Сутність і особливості відповідальності центральних органів виконавчої влади, їх посадових осіб. Відповідальність міністра як члена Кабінету Міністрів України і як керівника відповідного міністерства. Відставка міністрів та інших керівників центральних органів виконавчої влади. Підстави порушення питання про відставку міністра чи іншого керівника центрального органу виконавчої влади. Інституційні та процедурні особливості підготовки й прийняття рішення про відставку керівників центральних органів виконавчої влади. Відповідальність керівників структурних підрозділів інших посадових осіб центральних органів виконавчої влади. Особливості імунітету осіб призначених Президентом України.

Тема 8. Інституційна структура забезпечення діяльності центральних органів виконавчої влади

Правові засади утворення, реорганізації та ліквідації допоміжних органів і служб центральних органів виконавчої влади. Колегія центрального органу виконавчої влади: статус, формування та організація роботи. Акти колегії центрального органу виконавчої влади: види, процедура прийняття та юридична сила. Статус і повноваження допоміжних органів і служб. Наукові та консультативні структури центральних органів виконавчої влади: статус, формування та організація роботи.

Тема 9. Заходи протокольного та церемоніального характеру за участю керівників центральних органів виконавчої влади

Заходи протокольного та церемоніального характеру за участю керівників центральних органів виконавчої влади: поняття види та організація проведення. Зарубіжні візити з участю керівників центральних органів виконавчої влади. Робочі поїздки керівників центральних органів виконавчої влади. Робочі зустрічі керівників центральних органів виконавчої влади. Протокольні заходи за участю керівників центральних органів виконавчої влади. Протокольне, організаційне, матеріально-технічне та фінансове забезпечення протокольних заходів.

Тема 10. Регламент центрального органу виконавчої влади

Конституційно-правові засади регламентування діяльності центральних органів виконавчої влади. Регламент центрального органу

виконавчої влади в аспекті компетенційного акта. Організація роботи центрального органу виконавчої влади. Організація роботи органів, що утворюються центральним органом виконавчої влади. Порядок подання органами виконавчої влади, установами і організаціями пропозицій щодо розгляду питань, пов'язаних з видатками з державного бюджету. Особливості розгляду звернень громадян.

Тема 11. Регламент нормотворчої діяльності центрального органу виконавчої влади

Акти центральних органів виконавчої влади: поняття, види процедури прийняття. Порядок розроблення концептуальних засад реалізації урядової політики. Порядок підготовки, подання та розгляду проектів актів центрального органу виконавчої влади. Порядок підготовки і подання проектів актів колегії центрального органу виконавчої влади. Законопроектна діяльність центральних органів виконавчої влади. Діяльність центральних органів виконавчої влади у підготовці на підпис Президентові України законів України, прийнятих Верховною Радою України.

Тема 12. Реалізація повноважень центрального органу виконавчої влади у структурі міжінституційних відносин

Реалізація повноважень центрального органу виконавчої влади у відносинах з Президентом України. Реалізація повноважень центрального органу виконавчої влади у відносинах з Верховною Радою України. Діяльність центрального органу виконавчої влади щодо підготовки матеріалів до проведення Дня Уряду України у Верховній Раді України. Розгляд центральними органами виконавчої влади депутатських запитів і звернень. Взаємовідносини центральних органів виконавчої влади і органів судової влади.

Тема 13. Реалізація повноважень центрального органу виконавчої влади у системі органів здійснення виконавчої влади

Правові підстави та порядок звернень центральних органів виконавчої влади до Кабінету Міністрів України, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської і Севастопольської міських держадміністрацій, інших органів, установ і організацій. Порядок спрямування і координації діяльності центральних органів виконавчої влади через відповідних міністрів. Порядок розгляду питань, пов'язаних з призначенням на посади та звільненням з посад керівників, заступників керівників центральних органів виконавчої влади, а також керівників структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій. Порядок проведення службового розслідування стосовно державних службовців. Порядок подання органами виконавчої влади, установами

і організаціями пропозицій щодо розгляду питань, пов'язаних з видатками з державного бюджету.

Тема 14. Контроль у компетенції центрального органу виконавчої влади та контроль за виконанням його актів

Конституційно-правові засади здійснення контролю центральними органами виконавчої влади. Поняття і сутність позитивної та негативної нормотворчої компетенції центральних органів виконавчої влади. Регламентування контрольної діяльності центральних органів виконавчої влади. Організаційно-правове забезпечення контролю за виконанням актів і доручень центральних органів виконавчої влади. Порядок організації та проведення контролю за виконанням актів і доручень центральних органів виконавчої влади. Порядок координації проведення планових виїзних перевірок фінансово-господарської діяльності суб'єктів підприємницької діяльності контролюючими органами.

2.2. Запитання для самоконтролю та засвоєння матеріалу

1. Яка відмінність виконавчої влади від державної?
2. Що обумовлює необхідність структурування виконавчої влади?
3. На які види структурується здійснення виконавчої влади?
4. Як співвідносяться поняття "державне управління" та "виконавча влада"?
5. Що таке компетенція системи та органу здійснення виконавчої влади?
6. Що таке урядова структура та структура уряду?
7. Яке місце у владному аспекті займає центральний орган виконавчої влади у структурі органів виконавчої влади?
8. За якими ознаками будуються урядові структури?
9. Яка відмінність галузевої та функціональної структури побудови урядових структур?
10. Як співвідноситься компетенція уряду та урядового органу?
11. Хто та як здійснює контроль за діяльністю урядових органів?
12. Які особливості парламентського контролю за діяльністю урядових органів?
13. Яка сутність конституційної відповідальності урядових органів?
14. Які основні особливості організаційно-правового статусу урядових органів в конституціях УРСР?

15. Які органи державної влади відповідно до конституційної концепції УРСР можна віднести до аналогів урядових?
16. Які основні ознаки еволюції статусу урядових органів в Україні в період до прийняття Конституції України у 1996 р.?
17. Що таке компетенція і яка особливість компетенції урядових органів?
18. Як співвідносяться компетенція та повноваження урядового органу?
19. На якому принципі побудовано взаємовідносини урядових органів з іншими органами виконавчої влади?
20. Як співвідноситься компетенція Кабінету Міністрів України та урядової структури?
21. Яка система центральних органів виконавчої влади в Україні?
22. Які види міністерств є в Україні?
23. Що таке державний комітет як центральний орган виконавчої влади?
24. Яка відмінність між міністерством і державним комітетом?
25. Що таке центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом?
26. Яка відмінність між міністерством і центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом?
27. Що таке департаменти (служби) зі спеціальним статусом у складі центральних органів виконавчої влади?
28. Який порядок створення департаментів (служби) зі спеціальним статусом у складі центральних органів виконавчої влади?
29. Що таке урядові органи державного управління?
30. Яка особливість створення департаментів (служб) зі спеціальним статусом у складі центральних органів виконавчої влади та урядових органів державного управління?
31. Яка особливість конституційно-правового статусу міністра та керівника іншого центрального органу виконавчої влади?
32. Яка особливість конституційно-правового статусу міністра та державного службовця?
33. Що таке "штат" адміністративного апарату центрального органу виконавчої влади?
34. Хто призначає штат адміністративного апарату центральних органів виконавчої влади?
35. Що розкривається під поняттям склад адміністративного апарату міністерства в Україні?

36. Що таке апарат центрального органу виконавчої влади та особливості його формування?

37. Що таке патронатна служба в центральних органах виконавчої влади та які особливості її формування?

38. Які особливості проходження патронатної служби керівників центральних органів виконавчої влади?

39. Які є основні структурні підрозділи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади?

40. Хто та в якому порядку утворює, реорганізовує та ліквідує структурні підрозділи міністерств, інших органів виконавчої влади?

41. Хто та в якому порядку утворює, реорганізує та ліквідує міністерства, інші органи виконавчої влади?

42. Хто відшкодовує матеріальну та моральну шкоду, завдану незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю центральних органів виконавчої влади, їх посадових осіб?

43. Хто відшкодовує матеріальну та моральну шкоду, завдану незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю міністра?

44. Хто відшкодовує матеріальна та моральна шкода, завдана незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю керівника центрального органу виконавчої влади?

45. Хто відшкодовує матеріальну та моральну шкоду, завдану незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю посадової особи міністерства?

46. Яку відповідальність несе міністр як член Кабінету Міністрів України?

47. Яку відповідальність несе міністр як керівник відповідного міністерства?

48. До яких видів відповідальності може бути притягненим міністр?

49. Що таке відставка та самовідставка міністра?

50. Хто з керівників центральних органів виконавчої влади має право заявити про свою відставку?

51. Хто приймає відставку керівників центральних органів виконавчої влади?

52. Які можуть бути підстави порушення питання про відставку міністра чи іншого керівника центрального органу виконавчої влади?

53. До яких видів відповідальності можуть бути притягнені керівники структурних підрозділів центральних органів виконавчої влади?

54. Які особливості імунітету керівників центральних органів виконавчої влади як осіб призначених Президентом України?

55. Які правові засади утворення, реорганізації та ліквідації допоміжних органів і служб центральних органів виконавчої влади?
56. Що таке колегія центрального органу виконавчої влади?
57. Який правовий статус колегії центрального органу виконавчої влади?
58. Як формується склад колегій центральних органів виконавчої влади?
59. Як організована робота колегій центральних органів виконавчої влади?
60. Які акти приймають колегії центральних органів виконавчої влади?
61. Як впроваджуються акти колегій центральних органів виконавчої влади?
62. Який правовий статус наукових і консультативних структур центральних органів виконавчої влади?
63. Як формується склад наукових і консультативних структур центральних органів виконавчої влади?
64. Як організована робота наукових і консультативних структур центральних органів виконавчої влади?
65. Які акти приймають наукові і консультативні структури центральних органів виконавчої влади?
66. Як упроваджуються акти наукових і консультативних структур центральних органів виконавчої влади?
67. Яка відмінність статусу колегії та наукових і консультативних структур центрального органу виконавчої влади?
68. Яке місце у владному аспекті займають міністерства України у структурі органів виконавчої влади?
69. Які основні гарантії інституційного статусу міністерств України?
70. Які основні повноваження міністерств України?
71. На яких засадах ґрунтуються взаємовідносини міністерств України з іншими органами виконавчої влади в Україні?
72. Яка особливість компетенції міністра України?
73. Що таке урядові органи державного управління?
74. Який порядок утворення урядових органів державного управління?
75. Які заходи за участю керівників центральних органів виконавчої влади віднесені до протокольних?
76. Які заходи за участю керівників центральних органів виконавчої влади віднесені до церемоніальних?

77. Якими актами регулюються протокольні та церемоніальні заходи за участю керівників центральних органів виконавчої влади?

78. Хто організовує проведення заходів протокольного та церемоніального характеру за участю керівників центральних органів виконавчої влади?

79. Якою нормою Конституції України обумовлено регламентування діяльності центральних органів виконавчої влади?

80. Яке планування здійснює центральний орган виконавчої влади?

81. Як планується нормотворча діяльність центральних органів виконавчої влади?

82. Яка організація засідань колегії центрального органу виконавчої влади?

83. Яка організація роботи органів, що утворюються центральними органами виконавчої влади?

84. Які види актів видають центральні органи виконавчої влади?

85. Що таке концепція як самостійний документ урядової політики?

86. Хто розробляє концепції як проекти самостійних документів урядової політики?

87. Який порядок підготовки, подання та розгляду проектів актів центральних органів виконавчої влади?

88. Який порядок підготовки і подання проектів актів Президента України центральним органом виконавчої влади?

89. Яка особливість законопроектної компетенції центральних органів виконавчої влади?

90. Яка особливість законопроектної компетенції центральних органів виконавчої влади в частині підготовки в Кабінеті Міністрів України на підпис Президентові України законів України, прийнятих Верховною Радою України?

91. Як реалізуються повноваження центральних органів виконавчої влади у відносинах з Кабінетом Міністрів України?

92. Як реалізуються повноваження центральних органів виконавчої влади у відносинах з Верховною Радою України?

93. Які взаємовідносини центральних органів виконавчої влади з Конституційним Судом України і як вони здійснюються?

94. Які взаємовідносини центральних органів виконавчої влади з судами загальної юрисдикції і як вони здійснюються?

95. Які особливості порядку розгляду звернень центральних органів виконавчої влади до Кабінету Міністрів України?

96. Як спрямовується і координується діяльність центральних органів виконавчої влади через відповідних міністрів?

97. Як вирішується питання щодо подання органами виконавчої влади, установами і організаціями пропозицій щодо розгляду питань, пов'язаних з видатками з державного бюджету?

98. Яка контрольна компетенція центральних органів виконавчої влади?

99. У яких формах реалізовується контрольна компетенція центральних органів виконавчої влади?

100. Як здійснюється контроль за виконанням актів і доручень центральних органів виконавчої влади?

101. Який порядок координації проведення планових виїзних перевірок фінансово-господарської діяльності суб'єктів підприємницької діяльності контролюючими органами?

2.3. Статус та організація діяльності центральних органів виконавчої влади в питаннях і відповідях (закритий тест)

1. Яка специфіка системи державного управління?

1. Реалізація її функцій сприяє забезпеченню здійснення державної влади.

2. Структура суб'єкта і тип взаємозв'язків між підсуб'єктами не може відтворювати організацію державної влади.

3. Домінуючим у цій системі є владний суб'єкт або суб'єкт з владними повноваженнями як рухома сила управлінського процесу.

4. У цій системі не може бути домінуючого владного суб'єкта.

2. Як співвідносяться поняття “органи виконавчої влади” та “центральні органи виконавчої влади”?

1. Як видове та родове відповідно.

2. Як однопорядкові.

3. Як родове та видове відповідно.

4. Як різні.

3. Як співвідносяться поняття “органи державної влади” та “органи виконавчої влади”?

1. Як видове та родове відповідно.

2. Як однопорядкові.

3. Як родове та видове відповідно.

4. Як різні.

4. Як співвідносяться поняття “органи законодавчої влади” та “органи виконавчої влади”?

1. Як видове та родове відповідно.

2. Як видові.

3. Як родове та видове відповідно.

4. Як різні.

5. Як співвідносяться поняття “органи судової влади” та “органи виконавчої влади”?

1. Як видове та родове відповідно.

2. Як різні.

3. Як родове та видове відповідно.

4. Як видові.

6. Від чого походить назва “центральні” органи виконавчої влади?

1. З розуміння системи органів виконавчої влади як централізованої структури.

2. З моноцентричного трактування організації системи органів виконавчої влади.

3. З поліцентричного трактування організації системи органів виконавчої влади.

4. З розуміння системи органів виконавчої влади як триланкової структури.

7. Яке місце системи центральних органів виконавчої влади щодо Кабінету Міністрів України відповідно до Конституції України від 1996 р.?

1. Кабінет Міністрів України є органом вищого підпорядкування у системі органів виконавчої влади.

2. Кабінет Міністрів України є органом вищого підпорядкування у системі центральних органів виконавчої влади.

3. Кабінет Міністрів України є органом вищого підпорядкування щодо системи центральних органів виконавчої влади.

4. Кабінет Міністрів України належить до системи центральних органів виконавчої влади.

8. Які органи державної влади охоплює поняття “центральні органи виконавчої влади”?

1. Кабінет Міністрів України; міністерства та інші центральні органи виконавчої влади; органи місцевого самоврядування.

2. Верховна Рада України; Кабінет Міністрів України; Президент України; місцеві державні адміністрації.

3. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади.

4. Президент України; Кабінет Міністрів України; місцеві державні адміністрації.

9. Складіть логічний ряд з таких понять: Верховна Рада України; Президент України; Кабінет Міністрів України; міністерства; місцеві державні адміністрації; органи місцевого самоврядування.

1. Кабінет Міністрів України; міністерства; місцеві державні адміністрації.

2. Верховна Рада України; Кабінет Міністрів України; Президент України; місцеві державні адміністрації.

3. Верховна Рада України; міністерства; місцеві державні адміністрації.

4. Кабінет Міністрів України; міністерства та інші центральні органи виконавчої влади; органи місцевого самоврядування.

10. Складіть логічний ряд з таких понять: Кабінет Міністрів України; міністерства; інші центральні органи виконавчої влади; місцеві державні адміністрації.

1. Кабінет Міністрів України; місцеві державні адміністрації; міністерства та інші центральні органи виконавчої влади.

2. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади; місцеві державні адміністрації; Кабінет Міністрів України.

3. Кабінет Міністрів України; міністерства та інші центральні органи виконавчої влади; місцеві державні адміністрації.

4. Кабінет Міністрів України; міністерства; місцеві державні адміністрації; інші центральні органи виконавчої влади.

11. До якої системи органів влади належать центральні органи виконавчої влади?

1. До “вертикально” ієрархізованої структури.

2. До координаційної структури органів державної влади.

3. До реординаційної структури органів здійснення публічної влади.

4. До системи незалежних органів влади.

12. Що є характерним для “командно-адміністративної системи” чи принципу “демократичного централізму”?

1. Неможливість реалізації “помилко” вищестоящого органу.

2. Реалізація “помилко” вищестоящого органу.

3. Самостійність елементів системи органів.

4. Незалежність системи органів.

13. Які організаційно-правові способи формування центральних органів виконавчої влади визначено Конституцією України?

1. Розпорядчі.

2. Утворення.

3. Вибори.

4. Призначення.

14. Яка дискусійність питання щодо юридичного статусу центральних органів виконавчої влади?

1. У механізмі відповідальності перед главою держави.

2. У механізмі призначення керівника.

3. У механізмі звільнення керівника.

4. У механізмі відповідальності за завдану матеріальну чи моральну шкоду.

15. Яка відмінність таких норм:

“Прем’єр-міністр України входить із поданням до Президента України про утворення, реорганізацію та ліквідацію міністерств, інших центральних органів виконавчої влади ...” (ч. 5 ст. 114 Конституції України);

“Кабінет Міністрів України вносить подання стосовно створення центральних органів виконавчої влади ...” (Указ Президента України від 15.12.99 № 1572/9)?

1. У визначенні предмета подання.

2. У визначенні об’єкта подання.

3. У визначенні порядку подання.

4. У визначенні суб’єкта подання.

16. Що відповідно до Конституції України від 1996 р. визначається винятково законами України щодо центральних органів виконавчої влади?

1. Організація і діяльність.

2. Організація і повноваження.

3. Організація і порядок діяльності.

4. Організація, повноваження і порядок діяльності.

17. Як відповідно до Конституції України від 1996 р. вирішується питання про скасування актів центральних органів виконавчої влади?

1. Визначено, що Верховна Рада України може скасовувати акти центральних органів виконавчої влади.

2. Визначено, що Кабінет Міністрів України може скасовувати акти центральних органів виконавчої влади.

3. Визначено, що Президент України може скасовувати акти центральних органів виконавчої влади.

4. Визначено, що Прем’єр-міністр України може скасовувати акти центральних органів виконавчої влади.

5. Не визначено який орган чи посадова особа може скасовувати акти центральних органів виконавчої влади.

18. Як відповідно до Конституції України від 1996 р. вирішується питання про відставку керівників центральних органів виконавчої влади?

1. Визначено, що Верховна Рада України може прийняти рішення про відставку будь-якого керівника центрального органу виконавчої влади.

2. Визначено, що Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про відставку будь-якого керівника центрального органу виконавчої влади.

3. Визначено, що Президент України може прийняти рішення про відставку будь-якого керівника центрального органу виконавчої влади.

4. Визначено, що Прем'єр-міністр України може прийняти рішення про відставку будь-якого керівника центрального органу виконавчої влади.

5. Не визначено механізму вирішення питання про відставку керівників центральних органів виконавчої влади.

19. Як відповідно до Конституції України від 1996 р. вирішується питання про відставку міністрів?

1. Визначено, що Верховна Рада України може прийняти рішення про відставку будь-якого міністра.

2. Визначено, що Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про відставку будь-якого міністра.

3. Визначено, що Президент України може прийняти рішення про відставку будь-якого міністра.

4. Визначено, що Прем'єр-міністр України може прийняти рішення про відставку будь-якого міністра.

5. Визначено, що міністри як члени Кабінету Міністрів України мають право заявити Президентові України про свою відставку.

20. Хто відшкодує матеріальну та моральну шкоду, завдану незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю центральних органів виконавчої влади, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень?

1. Відшкодовує відповідний центральний орган виконавчої влади.

2. Відшкодовує відповідна посадова чи службова особа.

3. Відшкодовує держава.

4. Відшкодовує орган виконавчої влади та винуватої посадової особи.

21. Проаналізуйте конституційну норму – “Голова Верховної Ради України: ... зупиняє дію актів Кабінету Міністрів України, міністерств України, інших підвідомчих Кабінету Міністрів України органів у разі їх невідповідності Конституції України і законам України з одночасною постановкою перед Верховною Радою України або Кабінетом Міністрів України питання про скасування цих актів” (ч. 1 ст. 108 пункт 6 Конституції України від 20.04.78 р. із змінами, внесеними згідно з Законом № 1213а-12 від 19.06.91) – і вкажіть, які положення не відповідають засадам правової держави.

1. Мотиви негативної нормотворчості.
2. Право зупиняти акти відповідних органів.
3. Право зупиняти акти Кабінету Міністрів України.
4. Право зупиняти акти міністерств України.
5. Скасування актів відповідних органів.

22. Проаналізуйте конституційну норму – “Президент України: ... пропонує на затвердження Верховній Раді України кандидатури для призначення ним на посади міністрів закордонних справ, оборони, фінансів, юстиції, внутрішніх справ та голів Державного комітету в справах охорони державного кордону і Державного митного комітету; звільняє цих осіб з посад” (ч. 1 ст. 114-5 пункт 7 Конституції України від 20.04.78 р. в редакції Закону № 2113-12 від 14.02.92) – і вкажіть, який принцип щодо призначення відповідних міністрів і голів комітетів вона виражає.

1. Відкритий перелік повноважень Президента України.
2. Зв'язної ініціативи для Президента України.
3. Незалежності Президента України щодо кадрових повноважень.
4. Субординації у міжінституційних відносинах.

23. Проаналізуйте конституційну норму – “Президент України: ... пропонує на затвердження Верховній Раді України кандидатури для призначення ним на посади міністрів закордонних справ, оборони, фінансів, юстиції, внутрішніх справ та голів Державного комітету в справах охорони державного кордону і Державного митного комітету; звільняє цих осіб з посад” (ч. 1 ст. 114-5 пункт 7 Конституції України від 20.04.78 р. в редакції Закону № 2113-12 від 14.02.92) – і вкажіть, який принцип щодо звільнення відповідних міністрів і голів комітетів вона виражає.

1. Відкритий перелік повноважень Президента України.
2. Зв'язної ініціативи для Президента України.
3. Незалежності Президента України щодо кадрових повноважень.

4. Субординації у міжінституційних відносинах.

24. Проаналізуйте конституційну норму – “Президент України: ... для забезпечення виконання Конституції і законів України утворює, реорганізує і ліквідує міністерства, відомства та інші органи державної виконавчої влади в межах коштів бюджету, затверджених Верховною Радою України; призначає та звільняє з посад керівників цих органів” (ч. 1 ст. 114-5 пункт 7 – 1 Конституції України від 20.04.78 р. в редакції Закону № 2113-12 від 14.02.92) – і вкажіть, який принцип щодо призначення відповідних міністрів і голів комітетів вона виражає.

1. Відкритий перелік повноважень Президента України.
2. Зв'язної ініціативи для Президента України.
3. Незалежності Президента України щодо кадрових повноважень.

4. Субординації у міжінституційних відносинах.

25. Проаналізуйте конституційну норму – “Президент України: ... для забезпечення виконання Конституції і законів України утворює, реорганізує і ліквідує міністерства, відомства та інші органи державної виконавчої влади в межах коштів бюджету, затверджених Верховною Радою України; призначає та звільняє з посад керівників цих органів” (ч. 1 ст. 114-5 пункт 7 – 1 Конституції України від 20.04.78 р. в редакції Закону № 2113-12 від 14.02.92) – і вкажіть, який принцип щодо звільнення відповідних міністрів і голів комітетів вона виражає.

1. Відкритий перелік повноважень Президента України.
2. Зв'язної ініціативи для Президента України.
3. Незалежності Президента України щодо кадрових повноважень.

4. Субординації у міжінституційних відносинах.

26. Проаналізуйте конституційну норму – “Президент України: ... для забезпечення виконання Конституції і законів України утворює, реорганізує і ліквідує міністерства, відомства та інші органи державної виконавчої влади в межах коштів бюджету, затверджених Верховною Радою України; призначає та звільняє з посад керівників цих органів” (ч. 1 ст. 114-5 пункт 7 – 1 Конституції України від 20.04.78 р. в редакції Закону № 2113-12

від 14.02.92 р.) – і вкажіть, який принцип щодо утворення, реорганізації і ліквідації міністерств, відомств та інших органів державної виконавчої влади вона виражає.

1. Відкритий перелік повноважень Президента України.
2. Зв'язної ініціативи для Президента України.
3. Незалежності Президента України щодо установчих повноважень.
4. Субординації у міжінституційних відносинах.

27. Проаналізуйте конституційну норму – “Президент України: ... скасовує акти Кабінету Міністрів України, акти міністерств та інших центральних органів державної виконавчої влади України, акти органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим в разі невідповідності їх Конституції і законам України та указам Президента України” (ч. 1 ст. 114-5 пункт 7 – 2 Конституції України від 20.04.78 р. в редакції Закону № 2113-12 від 14.02.92 р. із змінами, внесеними згідно з Законами № 3851-12 від 20.01.94, № 171/94-ВР від 21.09.94) – і вкажіть, які положення не відповідають засадам правової держави.

1. Законність як мотив негативної нормотворчості.
2. Мотиви негативної нормотворчості.
3. Невідповідність указам Президента України як мотив негативної нормотворчості.
4. Право скасовувати акти відповідних органів.
5. Право скасовувати акти Кабінету Міністрів України.

28. Проаналізуйте конституційну норму – “Кабінет Міністрів України має право скасовувати акти міністерств України, інших підвідомчих йому органів” (ст. 121 Конституції України від 20.04.78 р. із змінами, внесеними згідно з Законами № 1554-12 від 17.09.91, № 2113-12 від 14.02.92) – і вкажіть мотиви негативної нормотворчості Кабінету Міністрів України щодо актів відповідних органів.

1. Власний розсуд.
2. Законність.
3. Конституційність.
4. Справедливість.

29. Проаналізуйте конституційну норму – “Кабінет Міністрів України об'єднує і спрямовує роботу міністерств України, інших підвідомчих йому органів” (ч. 1 ст. 122 Конституції України від 20.04.78 р. із змінами, внесеними згідно з Законами № 1554-12 від 17.09.91, № 2113-12 від 14.02.92) – і вкажіть, який принцип вона виражає щодо статусу міністерств.

1. Незалежності міністерств від Кабінету Міністрів України.
2. Підконтрольності міністерств Кабінетові Міністрів України.
3. Самостійності міністерств в системі органів виконавчої влади.
4. Самостійності системи органів виконавчої влади.

30. Який вид влади за функціональною ознакою здійснював Генеральний прокурор України і підпорядковані йому прокурори згідно з такою конституційною нормою: “Вищий нагляд за додержанням і правильним застосуванням законів Кабінетом Міністрів України, міністерствами, державними комітетами, відомствами, іншими органами державного і господарського управління та контролю, Урядом Автономної Республіки Крим, місцевими Радами народних депутатів, їх виконавчими і розпорядчими органами, військовими частинами, політичними партіями, громадськими організаціями, масовими рухами, підприємствами, установами і організаціями, незалежно від форм власності, підпорядкованості та приналежності, посадовими особами та громадянами здійснюється Генеральним прокурором України і підпорядкованими йому прокурорами” (ст. 162 Конституції України від 20.04.78 р. із змінами, внесеними згідно з Законами № 404-12 від 24.10.90 р., № 1791-12 від 05.11.91р., № 171/94-ВР від 21.09.94 р.)?

1. Виконавчу.
2. Законодавчу.
3. Контрольну.
4. Судову.

31. Проаналізуйте норму Конституційного договору – “Президент України: ... скасовує акти центральних і місцевих органів державної виконавчої влади України, а також акти органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим у разі їх невідповідності Конституції та законам України, а також указам і розпорядженням Президента України” (ч. 1 ст. 24 пункт 6 Конституційного договору від 08.07.95 р.) – і вкажіть, які положення не відповідають засадам правової держави.

1. Законність як мотив негативної нормотворчості.
2. Мотиви негативної нормотворчості.
3. Невідповідність указам і розпорядженням Президента України як мотив негативної нормотворчості.
4. Право скасовувати акти відповідних органів.
5. Право скасовувати акти Кабінету Міністрів України.

32. Проаналізуйте конституційну норму – “Центральні органи виконавчої влади, їх посадові особи зобов’язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України” – і вкажіть ключові слова, яким обумовлено обов’язкову регламентацію діяльності центральних органів виконавчої влади у контексті спеціально-дозвільного принципу?

1. ... в межах повноважень
2. ... діяти
3. ... на підставі
4. ... передбачені
5. ... у спосіб

33. Нормою якого змісту визначено статус центральних органів виконавчої влади у контексті спеціально-дозвільного принципу?

1. Центральні органи виконавчої влади, їх посадові особи зобов’язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

2. Центральні органи виконавчої влади, їх посадові особи зобов’язані діяти лише на підставі, Конституції та законів України.

3. Центральні органи виконавчої влади, їх посадові особи зобов’язані діяти в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

4. Центральні органи виконавчої влади, їх посадові особи зобов’язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що не заборонені Конституцією та законами України.

34. Якими словами, у місці пропуску, необхідно доповнити наведену у наступному абзаці конституційну норму таким чином щоб вона визначала статус центральних органів виконавчої влади у контексті спеціально-дозвільного принципу?

“центральні органи виконавчої влади, їх посадові особи зобов’язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що ...”.

1. ... не заборонені Конституцією та законами України
2. ... не заборонені Конституцією України
3. ... передбачені власними актами
4. ... передбачені Конституцією та законами України
5. ... передбачені Конституцією України

35. Проаналізуйте конституційну норму – “центральні органи виконавчої влади, їх посадові особи ... діяти лише на підставі, в межах повноважень та ..., що передбачені Конституцією

та законами України” – і, в місцях пропуску, доповніть її ключовими словами, яким обумовлено обов’язкову регламентацію діяльності центральних органів виконавчої влади, їх посадових осіб у контексті спеціально-дозвільного принципу?

1. ... зобов’язані ... у спосіб
2. ... зобов’язані ... законодавства
3. ... уповноважені ... законодавства
4. ... уповноважені ... у спосіб

36. Проаналізуйте конституційну норму – “центральні органи виконавчої влади, їх посадові особи ... діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України” – і, в місцях пропуску, доповніть її ключовими словами так, щоб обумовити регламентацію діяльності центральних органів виконавчої влади, їх посадових осіб у контексті спеціально-дозвільного принципу.

1. ... зобов’язані
2. ... компетентні
3. ... можуть
4. ... уповноважені

37. Якими актами відповідно до Конституції України від 1996 р. визначається організація, повноваження і порядок діяльності центральних органів виконавчої влади?

1. Законами України і указами Президента України.
2. Винятково законами України.
3. Конституцією і законами України, указами Президента України.
4. Конституцією і законами України.

38. Якими актами відповідно до Конституції України від 1996 р. визначається організація і діяльності центральних органів виконавчої влади?

1. Законами України і указами Президента України.
2. Винятково законами України.
3. Конституцією і законами України, указами Президента України.
4. Конституцією і законами України.

39. Проаналізуйте конституційну норму – “Правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що ...” (ч. 1 ст. 19 Конституції України від 28.06.96 р.)” – і, в місцях пропуску, доповніть її ключовими словами так, щоб обумовити регламентацію діяльності

центральної влади, їх посадових осіб у контексті спеціально-дозвільного принципу.

1. ... не передбачено законодавством.
2. ... не заборонено законодавством.
3. ... заборонено законодавством.
4. ... передбачено законодавством.

40. Що відповідно до Конституції України від 1996 р. визначається Конституцією і законами України щодо центральних органів виконавчої влади?

1. Організація і діяльність.
2. Організація і повноваження.
3. Організація і порядок діяльності.
4. Організація, повноваження і порядок діяльності.

41. Проведіть аналіз наведених конституційних норм і доповнивши пропуски необхідними словами приведіть їх до взаємної відповідності:

– “Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади” (ч. 1 ст. 113 Конституції України від 28.06.96 р.);

– “... Організація, повноваження і порядок діяльності Кабінету Міністрів України, ... виконавчої влади визначаються Конституцією і законами України” (ст. 120 Конституції України від 28.06.96 р.).

1. інших центральних та місцевих інституцій
2. інших центральних та місцевих органів
3. центральних і місцевих інституцій
4. центральних та місцевих органів

42. Проведіть аналіз наведених конституційних норм і, доповнивши пропуски необхідними словами, приведіть їх до взаємної відповідності:

– “Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади” (ч. 1 ст. 113 Конституції України від 28.06.96 р.);

– “Президент України: ... призначає за поданням Прем'єр-міністра України членів Кабінету Міністрів України, ... виконавчої влади, а також голів місцевих державних адміністрацій та призначає їхні повноваження на цих посадах” (ч. 1 ст. 106 пункт 10 Конституції України від 28.06.96 р.).

1. ... керівників інших центральних органів
2. ... міністрів, інших керівників центральних органів
3. ... міністрів, керівників інших центральних органів

4. ... міністрів, керівників центральних органів

43. Вкажіть, який принцип щодо утворення, реорганізації та ліквідації міністерств та інших органів виконавчої влади виражає така конституційна норма: "Президент України: ... утворює, реорганізовує та ліквідує за поданням Прем'єр-міністра України міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, діючи в межах коштів, передбачених на утримання органів виконавчої влади" (ч. 1 ст. 106 пункт 15 Конституції України від 28.06.96 р.)?

1. Відкритого переліку повноважень Президента України.

2. Зв'язної ініціативи для щодо установчих повноважень Президента України.

3. Незалежності Президента України щодо установчих повноважень.

4. Субординації у міжінституційних відносинах.

44. Які обмеження відповідно до ст. 120 Конституції України від 1996 р. покладено на керівників центральних органів виконавчої влади?

1. Не мають права входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства, що має на меті одержання прибутку.

2. Не мають права суміщати свою службову діяльність з іншою роботою у робочий час.

3. Не мають права суміщати свою службову діяльність з іншою роботою.

4. Не мають право суміщати свою службову діяльність з викладацькою, науковою та творчою роботою у робочий час.

5. Не мають право суміщати свою службову діяльність з викладацькою, науковою та творчою роботою у позаробочий час.

45. Які обмеження відповідно до ст. 120 Конституції України від 1996 р. не стосуються керівників центральних органів виконавчої влади?

1. Не мають права входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства, що має на меті одержання прибутку.

2. Не мають права суміщати свою службову діяльність з іншою роботою у робочий час.

3. Не мають права суміщати свою службову діяльність з іншою роботою.

4. Не мають право суміщати свою службову діяльність з викладацькою, науковою та творчою роботою у робочий час.

5. Не мають право суміщати свою службову діяльність з викладацькою, науковою та творчою роботою у позаробочий час.

46. З яких питань центральні органи виконавчої влади можуть звернутися до Конституційного суду України?

1. Про вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) будь-яких актів законодавства.

2. Про вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) тільки визначеного переліку актів законодавства.

3. Про офіційне тлумачення будь-яких актів законодавства України.

4. Про офіційне тлумачення Конституції України та законів України.

5. Про офіційне тлумачення Конституції України, законів України, актів Президента України та актів Кабінету Міністрів України.

47. З яких питань центральні органи виконавчої влади не можуть звернутися до Конституційного суду України?

1. Про вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) будь-яких актів законодавства.

2. Про вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) тільки визначеного переліку актів законодавства.

3. Про офіційне тлумачення будь-яких актів законодавства України.

4. Про офіційне тлумачення Конституції України та законів України.

5. Про офіційне тлумачення Конституції України, законів України, актів Президента України та актів Кабінету Міністрів України.

48. Проведіть аналіз наведених конституційних норм на предмет статусу відповідних органів:

– “До повноважень Верховної Ради України належить: ... затвердження загальної структури, чисельності, визначення функцій Збройних Сил України, Служби безпеки України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також Міністерства внутрішніх справ України” (ч. 1 ст. 85 пункт 22 Конституції України від 28.06.96 р.).

– “Президент України: ... призначає на посади та звільняє з посад за згодою Верховної Ради України Голову Антимонопольного комітету України, Голову Фонду державного майна України, Голову Державного комітету телебачення і радіомовлення України” (ч. 1 ст. 106 пункт 14 Конституції України від 28.06.96 р.).

1. Наведені норми свідчать про виокремлення цих органів як центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом.

2. Наведені норми свідчать про виокремлення цих органів як центральних органів виконавчої влади.

3. Наведені норми свідчать про належність цих органів до системи органів державної виконавчої влади.

4. Ці норми свідчать про виокремлення органів влади зі спеціальним статусом.

49. Проведіть аналіз наведених конституційних норм на предмет особливості статусу “інших” органів в системі органів виконавчої влади:

“Президент України: ... утворює, реорганізовує та ліквідує за поданням Прем’єр-міністра України міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, діючи в межах коштів, передбачених на утримання органів виконавчої влади (ч. 1 ст. 106 пункт 15 Конституції України від 28.06.96 р.).

“Кабінет Міністрів України: ... спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади” (ст. 116 пункт 9 Конституції України від 28.06.96 р.).

1. Наведені норми свідчать про виокремлення “інших” органів як центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом.

2. Наведені норми свідчать про виокремлення “інших” органів як центральних органів виконавчої влади.

3. Наведені норми свідчать про належність “інших” органів до системи органів державної виконавчої влади.

4. Ці норми свідчать про виокремлення “інших” органів виконавчої влади зі спеціальним статусом в системі органів виконавчої влади.

50. Проведіть аналіз наведених конституційних норм на предмет особливості статусу установчих повноважень Кабінету Міністрів України:

“Кабінет Міністрів України: ... спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади” (ст. 116 пункт 9 Конституції України від 28.06.96 р.).

1. Наведена норма свідчать про можливість Кабінету Міністрів України створювати “інші” органи як центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом.

2. Наведена норма свідчать про можливість Кабінету Міністрів України створювати “інші” органи як центральні органи виконавчої влади.

3. Наведена норма свідчать про належність “інших” органів до системи органів державної виконавчої влади.

4. Ця норма свідчать про можливість Кабінету Міністрів України створювати “інші” органи як органи зі спеціальним статусом в системі органів виконавчої влади.

51. Проведіть аналіз наведених конституційних норм і встановіть визначений ними новий перелік органів в системі органів виконавчої влади України:

“Президент України: ... утворює, реорганізовує та ліквідує за поданням Прем’єр-міністра України міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, діючи в межах коштів, передбачених на утримання органів виконавчої влади (ч. 1 ст. 106 пункт 15 Конституції України від 28.06.96 р.).

“Кабінет Міністрів України: ... спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади” (ст. 116 пункт 9 Конституції України від 28.06.96 р.).

1. Кабінет Міністрів України. Міністерства. Центральні органи виконавчої влади. Інші органи виконавчої влади.

2. Кабінет Міністрів України. Міністерства. Центральні органи виконавчої влади. Місцеві органи виконавчої влади. Інші органи виконавчої влади.

3. Кабінет Міністрів України. Міністерства. Центральні органи виконавчої влади. Місцеві та інші органи виконавчої влади.

4. Кабінет Міністрів України. Міністерства. Центральні органи виконавчої влади. Інші органи виконавчої влади.

52. Які ключові слова у наведених конституційних нормах можуть бути правовою підставою існування “урядових організацій (органів)” як органів виконавчої влади?

“Президент України: ... утворює, реорганізовує та ліквідує за поданням Прем’єр-міністра України міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, діючи в межах коштів, передбачених на утримання органів виконавчої влади (ч. 1 ст. 106 пункт 15 Конституції України від 28.06.96 р.).

“Кабінет Міністрів України: ... спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади” (ст. 116 пункт 9 Конституції України від 28.06.96 р.).

1. За поданням Прем’єр-міністра України.

2. Інших органів виконавчої влади.

3. Інші центральні органи виконавчої влади.

4. Президент України: ... утворює, реорганізовує та ліквідує.

5. Спрямовує і координує роботу.

53. До якого виду осіб в Україні віднесено міністрів за правовим статусом?

1. Міністр є державним службовцем зі спеціальним статусом.
2. Міністр є державним службовцем.
3. Міністр є політичним діячем (політиком).
4. Міністр не є державним службовцем.

54. Що становить “систему міністерства” як органу виконавчої влади в Україні?

1. Апарат міністерства, який складається з державних службовців.
2. Підпорядковані міністерству підрозділи (органи), зокрема територіальні (регіональні).
3. Система міністерств як центральних органів виконавчої влади.
4. Система центральних і місцевих органів виконавчої влади.
5. Система центральних органів виконавчої влади.

55. У чому полягає спільність міністерств і державних комітетів як органів системи органів виконавчої влади в Україні?

1. У приналежності до системи органів виконавчої влади.
2. У приналежності до системи органів державної влади.
3. У приналежності до системи центральних органів виконавчої влади.
4. У приналежності до субординаційної системи органів виконавчої влади.
5. У тому, що вони безпосередньо формують урядову політику.

56. Яка відмінність міністерств і державних комітетів як органів системи органів виконавчої влади в Україні?

1. У приналежності до системи центральних органів виконавчої влади.
2. У тому, що вони безпосередньо формують урядову політику.
3. У тому, що державні комітети безпосередньо формують, а міністерства не формують урядову політику.
4. У тому, що міністерства безпосередньо формують, а державні комітети не формують урядову політику.

57. Які спільні риси міністрів і голів державних комітетів як посадових осіб органів системи органів виконавчої влади в Україні?

1. Вони є керівниками центральних органів виконавчої влади.
2. Вони є політичними діячами (політиками).
3. Вони мають статус державних службовців.

4. Вони не є політичними діячами (політиками).

5. Вони не мають статусу державних службовців.

58. Яка відмінність міністрів і голів державних комітетів як посадових осіб органів системи органів виконавчої влади в Україні?

1. У статусі, що самостійного вироблення політики Кабінету Міністрів України.

2. У тому, що вони є керівника центральних органів виконавчої влади.

3. У тому, що голови державних комітетів не входять, а міністри входять до складу Кабінету Міністрів України.

4. У тому, що міністри не входять, а голови державних комітетів входять до складу Кабінету Міністрів України.

59. Що становить “систему державного комітету” як органу виконавчої влади в Україні?

1. Апарат державного комітету, який складається з державних службовців.

2. Підпорядковані державному комітету підрозділи (органи), зокрема територіальні (регіональні).

3. Система державних комітетів центральних органів виконавчої влади.

4. Система центральних і місцевих органів виконавчої влади.

5. Система центральних органів виконавчої влади.

60. До яких органів влади належить урядовий орган державного управління (департаменти, служби, інспекції)?

1. Урядовий орган державного управління належить до “інших” органів виконавчої влади.

2. Урядовий орган державного управління належить до “місцевих” органів виконавчої влади.

3. Урядовий орган державного управління належить до “центральных” органів виконавчої влади.

4. Урядовий орган державного управління належить до органів виконавчої влади.

5. Урядовий орган державного управління належить до органів державної виконавчої влади.

61. Які спільні риси міністерств, державних комітетів і урядових органів як органів системи органів виконавчої влади в Україні?

1. У приналежності до системи органів виконавчої влади.

2. У приналежності до системи органів державної влади.

3. У приналежності до системи центральних органів виконавчої влади.

4. У приналежності до субординаційної системи органів виконавчої влади.

5. У тому, що вони безпосередньо формують урядову політику.

62. Яка відмінність міністерств, державних комітетів і урядових органів як органів системи органів виконавчої влади в Україні?

1. У тому, що вони функціонують як єдиноначальні органи системи органів виконавчої влади.

2. У тому, що міністерства належать до системи центральних органів виконавчої влади, а державні комітети та урядові комітети не належать до цієї системи.

3. У тому, що міністерства та державні комітети належать до системи центральних органів виконавчої влади, а урядові комітети не належать до цієї системи.

4. У тому, що міністерства та урядові комітети належать до системи центральних органів виконавчої влади, а державні комітети не належать до цієї системи.

63. Яку природу щодо функціонування мають такі органи як Вища атестаційна комісія України, Державна акредитаційна комісія України, комісії з державних премій тощо?

1. Вони функціонують як єдиноначальні органи системи органів виконавчої влади.

2. Вони функціонують як єдиноначальні органи системи органів державної виконавчої влади.

3. Вони функціонують як єдиноначальні органи системи органів державної влади.

4. Вони функціонують як колегіальні органи системи органів виконавчої влади.

5. Вони функціонують як колегіальні органи системи органів державної виконавчої влади.

64. Що становить “апарат міністерства” як орган виконавчої влади в Україні?

1. Апарат міністерства – це його організаційно поєднана сукупність структурних підрозділів і посад.

2. Апарат міністерства – це система державних комітетів, діяльність яких спрямовується і координується через відповідних міністрів.

3. Апарат міністерства – це система державних комітетів, діяльність яких спрямовується через відповідних міністрів.

4. Апарат міністерства – це сукупність підпорядкованих йому підрозділів (органів), зокрема територіальних (регіональних).

65. Що становить “апарат виконавчої влади” в Україні?

1. Апарат виконавчої влади – це організаційно поєднана сукупність структурних підрозділів і посад.

2. Апарат виконавчої влади – це система державних органів, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

3. Апарат виконавчої влади – це система органів виконавчої влади та посад.

4. Апарат виконавчої влади – це сукупність підпорядкованих Кабінету Міністрів України підрозділів (органів), зокрема територіальних (регіональних).

66. Що становить “апарат центральних органів виконавчої влади” в Україні?

1. Апарат центральних органів виконавчої влади – це Кабінет Міністрів України та сукупність підпорядкованих йому підрозділів (органів), зокрема територіальних (регіональних).

2. Апарат центральних органів виконавчої влади – це Кабінет Міністрів України та сукупність інших центральних органів виконавчої влади та посад.

3. Апарат центральних органів виконавчої влади – це організаційно поєднана сукупність структурних підрозділів і посад.

4. Апарат центральних органів виконавчої влади – це система державних органів, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

5. Апарат центральних органів виконавчої влади – це система центральних органів виконавчої влади та посад.

67. Відповідно до якого нормативного акта діють центральні органи виконавчої влади?

1. Відповідно до закону.

2. Відповідно до статуту.

3. Відповідно до положення.

4. Відповідно до інструкції.

68. Хто затверджує установчий акт про центральний орган виконавчої влади?

1. Кабінет Міністрів України.

2. Верховна Рада України.

3. Президент України.

4. Прем'єр-міністр України.

69. Хто призначає на посади керівника центрального органу виконавчої влади та його заступників?

1. Керівника центрального органу виконавчої влади та його заступників призначає на посади Президент України за погодженням Прем'єр-міністра України.

2. Керівника центрального органу виконавчої влади та його заступників призначає на посади Президент України.

3. Керівника центрального органу виконавчої влади та його заступників призначає на посади Прем'єр-міністр України.

4. Керівника центрального органу виконавчої влади та його заступників призначає на посади Президент України за поданням Прем'єр-міністра України.

70. Хто припиняє повноваження керівника центрального органу виконавчої влади та його заступників на посадах?

1. Повноваження керівника центрального органу виконавчої влади та його заступників на посадах припиняє Президент України за погодженням Прем'єр-міністра України.

2. Повноваження керівника центрального органу виконавчої влади та його заступників на посадах припиняє Президент України.

3. Повноваження керівника центрального органу виконавчої влади та його заступників на посадах припиняє Прем'єр-міністр України.

4. Повноваження керівника центрального органу виконавчої влади та його заступників на посадах припиняє Президент України за поданням Прем'єр-міністра України.

71. Ким затверджується гранична чисельність працівників центральних органів виконавчої влади?

1. Гранична чисельність працівників центральних органів виконавчої влади затверджується Президентом України за погодженням Прем'єр-міністра України.

2. Гранична чисельність працівників центральних органів виконавчої влади затверджується Президентом України.

3. Гранична чисельність працівників центральних органів виконавчої влади затверджується Прем'єр-міністром України.

4. Гранична чисельність працівників центральних органів виконавчої влади затверджується Кабінетом Міністрів України.

72. Ким затверджується структура центрального органу виконавчої влади?

1. Структура центрального органу виконавчої влади затверджується його керівником за погодженням з Президентом України.

2. Структура центрального органу виконавчої влади затверджується його керівником.

3. Структура центрального органу виконавчої влади затверджується його керівником за погодженням з Прем'єр-міністром України.

4. Структура центрального органу виконавчої влади затверджується його керівником за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

73. Ким затверджується штатний розпис, кошторис видатків центрального органу виконавчої влади?

1. Штатний розпис, кошторис видатків центрального органу виконавчої влади затверджується його керівником за погодженням з Президентом України.

2. Штатний розпис, кошторис видатків центрального органу виконавчої влади затверджується його керівником за погодженням з міністерством фінансів.

3. Штатний розпис, кошторис видатків центрального органу виконавчої влади затверджується його керівником за погодженням з Прем'єр-міністром України.

4. Штатний розпис, кошторис видатків центрального органу виконавчої влади затверджується його керівником за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

74. Ким реалізовується спрямування і координація діяльності "інших" центральних органів виконавчої влади?

1. Спрямування і координація діяльності "інших" центральних органів виконавчої влади реалізовується його керівником за погодженням з Президентом України.

2. Спрямування і координація діяльності "інших" центральних органів виконавчої влади реалізується його керівником.

3. Спрямування і координація діяльності "інших" центральних органів виконавчої влади реалізується відповідним міністром.

4. Спрямування і координація діяльності "інших" центральних органів виконавчої влади реалізується відповідним міністром за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

75. Яким актом реалізується спрямування і координація діяльності "інших" центральних органів виконавчої влади?

1. Спрямування і координація діяльності "інших" центральних органів виконавчої влади реалізується його керівником спеціальним директивним наказом за погодженням з Президентом України.

2. Спрямування і координація діяльності "інших" центральних органів виконавчої влади реалізується його керівником спеціальним директивним наказом.

3. Спрямування і координація діяльності "інших" центральних органів виконавчої влади реалізується відповідним міністром спеціальним директивним наказом.

4. Спрямування і координація діяльності "інших" центральних органів виконавчої влади реалізується постановами Кабінету Міністрів України.

76. Хто призначає на посади керівників територіальних органів центрального органу виконавчої влади?

1. Керівників територіальних органів центрального органу виконавчої влади призначає на посади Прем'єр-міністр України.

2. Керівників територіальних органів центрального органу виконавчої влади призначає на посади Президент України.

3. Керівників територіальних органів центрального органу виконавчої влади призначає на посади Кабінет Міністрів України.

4. Керівників територіальних органів центрального органу виконавчої влади призначає на посади керівник центрального органу виконавчої влади.

77. Хто здійснює утворення департаменту (служби) як органу зі спеціальним статусом?

1. Утворення департаменту (служби) здійснює Президент України.

2. Утворення департаменту (служби) здійснює керівник центрального органу виконавчої влади.

3. Утворення департаменту (служби) здійснює Прем'єр-міністр України.

4. Утворення департаменту (служби) здійснює міністр за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

78. Хто призначає на посаду керівника департаменту (служби) як органу зі спеціальним статусом?

1. Керівника департаменту (служби) призначає на посаду Прем'єр-міністр України.

2. Керівника департаменту (служби) призначає на посаду Президент України.

3. Керівника департаменту (служби) призначає на посаду Кабінет Міністрів України.

4. Керівника департаменту (служби) призначає на посаду Прем'єр-міністр України за погодженням Президента України.

79. Хто звільняє з посади керівника департаменту (служби) як органу зі спеціальним статусом?

1. Керівника департаменту (служби) звільняє з посади Прем'єр-міністр України.

2. Керівника департаменту (служби) звільняє з посади Президент України.

3. Керівника департаменту (служби) звільняє з посади Кабінет Міністрів України.

4. Керівника департаменту (служби) звільняє з посади Прем'єр-міністр України за погодженням Президента України.

80. Хто здійснює утворення урядових органів державного управління (департаменти, служби, інспекції)?

1. Утворення урядового органу здійснює Президент України.

2. Утворення урядового органу здійснює керівник центрального органу виконавчої влади.

3. Утворення урядового органу здійснює Прем'єр-міністр України.

4. Утворення урядового органу здійснює Кабінет Міністрів України.

81. Хто призначає на посаду керівника урядового органу державного управління (департаменту, служби, інспекції)?

1. Керівника урядового органу призначає на посаду Прем'єр-міністр України.

2. Керівника урядового органу призначає на посаду Президент України.

3. Керівника урядового органу призначає на посаду Кабінет Міністрів України за поданням керівника відповідного центрального органу виконавчої влади.

4. Керівника урядового органу призначає на посаду Прем'єр-міністр України за поданням керівника відповідного центрального органу виконавчої влади.

82. Хто звільняє з посади керівника урядового органу державного управління (департаменту, служби, інспекції)?

1. Керівника урядового органу звільняє з посади Прем'єр-міністр України.

2. Керівника урядового органу звільняє з посади Президент України.

3. Керівника урядового органу звільняє з посади Кабінет Міністрів України за поданням керівника відповідного центрального органу виконавчої влади.

4. Керівника урядового органу звільняє з посади Прем'єр-міністр України за поданням керівника відповідного центрального органу виконавчої влади.

83. Хто затверджує установчий акт про урядовий орган державного управління?

1. Кабінет Міністрів України.
2. Верховна Рада України.
3. Президент України.
4. Прем'єр-міністр України.

84. Відповідно до якого нормативного акта діє урядовий орган державного управління?

1. Відповідно до закону.
2. Відповідно до статуту.
3. Відповідно до положення.
4. Відповідно до інструкції.

85. Які нормативно-правові акти видає міністерство?

1. Рішення, які обов'язкові до виконання.
2. Постанови, які обов'язкові до виконання.
3. Накази, які обов'язкові до виконання.
4. Укази, які обов'язкові до виконання.

86. Хто призначає на посади міністрів?

1. Міністрів призначає на посади Президент України за погодженням Прем'єр-міністра України.

2. Міністрів призначає на посади Президент України.

3. Міністрів призначає на посади Прем'єр-міністр України.

4. Міністрів призначає на посади Президент України за поданням Прем'єр-міністра України.

87. Хто припиняє повноваження міністрів на посадах?

1. Повноваження міністрів на посадах припиняє Президент України за погодженням Прем'єр-міністра України.

2. Повноваження міністрів на посадах припиняє Президент України.

3. Повноваження міністрів на посадах припиняє Прем'єр-міністр України.

4. Повноваження міністрів на посадах припиняє Президент України за поданням Прем'єр-міністра України.

88. Хто здійснює розподіл обов'язків між заступниками міністра?

1. Міністр за погодженням з Прем'єр-міністром України.

2. Міністр за погодженням з відповідним віце-прем'єром.

3. Міністр за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

4. Міністр.

89. Перед ким несе відповідальність міністр за доручену йому сферу?

1. Перед Президентом України.

2. Перед Президентом України і Прем'єр-міністром України.

3. Перед Президентом України та урядом.

4. Перед Президентом України та Верховною Радою України.

90. Який статус мають колегії міністерств?

1. Колегіальних консультативно-дорадчих органів.

2. Колегіальних органів при міністерстві.

3. Колегіальний орган міністерства.

4. Колегіальний орган при відповідному міністрові.

91. Ким затверджується склад колегії міністерства?

1. Кабінетом Міністрів України.

2. Міністром за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

3. Міністром за погодженням з Президентом України.

4. Міністром.

92. Як вводяться в дію рішення колегії міністерства?

1. Рішеннями, які обов'язкові до виконання.

2. Постановами Кабінету Міністрів України, які обов'язкові до виконання.

3. Наказами міністерства, які обов'язкові до виконання.

4. Указами, які обов'язкові до виконання.

93. Ким затверджується склад науково-технічної (наукової) ради міністерства?

1. Кабінетом Міністрів України.

2. Міністром за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

3. Міністром за погодженням з Президентом України.

4. Міністром.

94. Ким затверджується положення про науково-технічну (наукову) раду міністерства?

1. Кабінетом Міністрів України.

2. Міністром за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

3. Міністром за погодженням з Президентом України.

4. Міністром.

95. Ким затверджується склад і положення про інші дорадчі та консультативні органи міністерства?

1. Кабінетом Міністрів України.

2. Міністром за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

3. Міністром за погодженням з Президентом України.

4. Міністром.

96. Ким затверджується структура центрального апарату міністерства?

1. Структура центрального апарату міністерства затверджується його керівником за погодженням з Президентом України.

2. Структура центрального апарату міністерства виконавчої влади затверджується Віце-прем'єр міністром України.

3. Структура центрального апарату міністерства затверджується його керівником за погодженням з Прем'єр-міністром України.

4. Структура центрального апарату міністерства затверджується його керівником за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

97. Ким затверджується штатний розпис центрального апарату міністерства і положення про його структурні підрозділи?

1. Штатний розпис центрального апарату міністерства і положення про його структурні підрозділи затверджує міністр за погодженням з Президентом України.

2. Штатний розпис центрального апарату міністерства і положення про його структурні підрозділи затверджує міністр.

3. Штатний розпис центрального апарату міністерства і положення про його структурні підрозділи затверджує міністр за погодженням з Прем'єр-міністром України.

4. Штатний розпис центрального апарату міністерства і положення про його структурні підрозділи затверджує міністр за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

98. Яку відповідальність несе міністр перед Кабінетом Міністрів України?

1. Лише дисциплінарну.

2. Лише політичну.

3. Адміністративну.

4. Лише публічну.

99. Хто може скасувати акти міністерства?

1. Кабінет Міністрів України.

2. Прем'єр-міністр України.

3. Президент України.

4. Суд.

100. З яких мотивів можуть бути скасовані акти міністерства?

1. З мотивів конституційності.

2. З мотивів законності.

3. З мотивів “справедливості”.

4. З суб’єктивних мотивів.

101. Чиї акти може скасовувати міністерство?

1. Розпорядження голів місцевих державних адміністрацій.

2. Накази відповідних керівників управлінь, відділів та інших структурних підрозділів місцевої державної адміністрації.

3. Акти “інших” центральних органів виконавчої влади.

4. Акти урядового органу державного управління (департаменту, служби, інспекції).

102. Вкажіть у частині повноважень Президента України зміст конституційної норми щодо призначення керівників центральних органів виконавчої влади?

“Президент України: ... призначає за поданням Прем’єр-міністра України членів Кабінету Міністрів України, керівників інших центральних органів виконавчої влади ...” (п. 10 ч. 1 ст. 106 Конституції України від 1996 р.).

1. Диспозитивна.

2. Захисна.

3. Імперативна.

4. Концептуальна.

**2.4. Запитання для оцінювання вмій
формулювати поняття та судження (відкритий тест)**

1. Відповідно до Конституції України від 28.06.96 р. до системи органів виконавчої влади належать

2. Відповідно до Конституції України від 28.06.96 р. до системи центральних органів виконавчої влади належать тільки

3. Відповідно до Конституції України від 28.06.96 р.: “Прем’єр-міністр України входить із поданням до Президента України ...”.

4. Щодо відставки то відповідно до Конституції України від 28.06.96 р. міністри як члени Кабінету Міністрів України мають право ...

5. Відповідно до Конституції України від 28.06.96 р. відставку міністра як члена Кабінету Міністрів України має право прийняти ...

6. Відшкодування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю центральних органів виконавчої влади при здійсненні ними своїх повноважень здійснюється ...

7. Відшкодування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю посадових і службових

осіб центральних органів виконавчої влади при здійсненні ними своїх повноважень здійснюється

8. Відповідно до Конституції України від 20.04.78 р. із відповідними змінами Голова Верховної Ради України мав право зупиняти дію актів Кабінету Міністрів України, міністерств України, інших підвідомчих Кабінету Міністрів України органів у разі

9. У контексті поняття правової держави відповідну норму Конституції України від 20.04.78 р. із змінами щодо повноважень Голови Верховної Ради України можна було б викласти у такій редакції: “Голова Верховної Ради України. зупиняє дію актів Кабінету Міністрів України, міністерств України, інших підвідомчих Кабінету Міністрів України органів у разі їх невідповідності Конституції України і законам України ...”.

10. Відповідно до Конституції України від 20.04.78 р. із відповідними змінами Президент України мав право скасовувати акти Кабінету Міністрів України, акти міністерств та інших центральних органів державної виконавчої влади України, акти органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим якщо

11. У контексті поняття правової держави відповідну норму Конституції України від 20.04.78 р. із змінами щодо повноважень Президента України можна було б викласти у такій редакції: “Президент України зупиняє дію актів Кабінету Міністрів України, актів міністерств та інших центральних органів державної виконавчої влади України, актів органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим в разі невідповідності їх Конституції і законам України ...”.

12. Відповідно до Конституції України від 20.04.78 р. із змінами Президент України мав також статус глави виконавчої влади, тому у контексті поняття негативної нормотворчості норму щодо його повноважень можна було б викласти у такій редакції: “Президент України скасовує акти ...”.

13. Відповідно до Конституції України від 20.04.78 р. із змінами: “Кабінет Міністрів України має право скасовувати акти ...”.

14. Відповідно до Конституції України від 20.04.78 р. із змінами: “Вищий нагляд за додержанням і правильним застосуванням законів Кабінетом Міністрів України, міністерствами, державними комітетами, відомствами, іншими органами державного і господарського управління та контролю, Урядом Автономної Республіки Крим, місцевими Радами народних депутатів, їх виконавчими і розпорядчими органами, військовими частинами, політичними партіями, громадськими організаціями, масовими рухами, підприємствами,

установами і організаціями, незалежно від форм власності, підпорядкованості та приналежності, посадовими особами та громадянами здійснюється ...”.

15. Президент України відповідно до Конституційного договору від 08.07.95 р. мав право скасовувати акти центральних і місцевих органів державної виконавчої влади України, а також акти органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим. Проте це повноваження не відповідає засадам правової держави, тому, що підставою для скасування актів була їх невідповідність ...

16. Необхідність обов'язкової регламентації діяльності центральних органів виконавчої влади обумовлена спеціально-дозвільним принципом, який відповідно до спеціальної конституційної норми можна викласти у такій редакції: “Центральні органи виконавчої влади, їх посадові особи зобов'язані діяти ...”.

17. Ключовим поняттям, яким визначено необхідність обов'язкової регламентації діяльності центральних органів виконавчої влади, відповідно до спеціальної конституційної норми є те, що Центральні органи виконавчої влади, їх посадові особи зобов'язані діяти ...

18. Для того щоб дії центральних органів виконавчої влади, їх посадових осіб були легітимними вони зобов'язані діяти ...

19. Відповідно до Конституції України від 1996 р. організація, повноваження і порядок діяльності центральних органів виконавчої влади визначається ...

20. Відповідно до Конституції України від 1996 р. Конституцією і законами України стосовно до центральних органів виконавчої влади визначається ...

21. Відповідно до Конституції України від 1996 р. відносно до центральних органів виконавчої влади Кабінет Міністрів України є ...

22. Відповідно до Конституції України від 1996 р. відносно до міністерств Кабінет Міністрів України за своїм організаційно-правовим статусом є ...

23. Відповідно до Конституції України від 1996 р. відносно до державних комітетів Кабінет Міністрів України за своїм організаційно-правовим статусом є ...

24. Відповідно до Конституції України від 1996 р.: “Президент України призначає за поданням Прем'єр-міністра України членів Кабінету Міністрів України ...”.

25. Відповідно до Конституції України від 1996 р.: “Президент України утворює, реорганізовує та ліквідує за поданням Прем'єр-міністра України ...”.

26. Щодо спеціальних обмежень то відповідно до Конституції України від 1996 р. керівники центральних органів виконавчої влади не мають права суміщати

27. Відповідно до Конституції України від 1996 р. керівники центральних органів виконавчої влади мають право суміщати

28. Центральні органи виконавчої влади можуть звернутися до Конституційного суду України з питанням про

29. Центральні органи виконавчої влади не можуть звернутися до Конституційного суду України з питанням про

30. Відповідно до Конституції України від 1996 р. роботу міністерств, інших органів виконавчої влади спрямовує і координує

31. Відповідно до Конституції України від 1996 р. до повного переліку органів системи органів виконавчої влади належать такі поняття як:

32. Правовою підставою існування “урядових організацій (урядових органів державного управління)” як органів виконавчої влади є те, що відповідною конституційною нормою щодо компетенції Кабінету Міністрів України визначено: “Кабінет Міністрів України спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади” (ст. 116 пункт 9 Конституції України від 28.06.96 р.). Де, на наш погляд, виокремлено поняття так званих

33. Правовою підставою існування “державних комітетів” як центральних органів виконавчої влади є те, що відповідною конституційною нормою щодо компетенції Президента України визначено: “Президент України утворює, реорганізовує та ліквідує за поданням Прем’єр-міністра України міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, діючи в межах коштів, передбачених на утримання органів виконавчої влади (ч. 1 ст. 106 пункт 15 Конституції України від 28.06.96 р.). Де, на наш погляд, виокремлено поняття так званих

34. Відповідно до концепції сучасного законодавства за своїм конституційно-правовим статусом міністр є

35. Відмінність конституційно-правового статусу міністра від іншого керівника центрального органу виконавчої влади полягає в тому, що міністр є

36. Відмінність конституційно-правового статусу іншого керівника центрального органу виконавчої влади від міністра полягає в тому, що він є

37. Відмінність конституційно-правового статусу міністра від заступника міністра полягає в тому, що міністр є

38. До "системи міністерства" як органу виконавчої влади в Україні належать
39. Апарат міністерства – це
40. Установчий акт про центральний орган виконавчої влади затверджує
41. Керівника центрального органу виконавчої влади призначає на посаду
42. Повноваження керівника центрального органу виконавчої влади на посаді припиняє
43. Гранична чисельність працівників центральних органів виконавчої влади затверджується
44. Структура центрального органу виконавчої влади затверджується
45. Штатний розпис, кошторис видатків центрального органу виконавчої влади затверджується
46. Утворення департаменту (служби) як органу зі спеціальним статусом здійснює
47. Урядові органи державного управління (департаменти, служби, інспекції) утворюються
48. Керівника урядового органу державного управління (департаменту, служби, інспекції) призначає на посаду
49. Керівника урядового органу державного управління (департаменту, служби, інспекції) звільняє з посади
50. Відповідно до концепції Конституції України від 28.06.96 р. керівників центральних органів виконавчої влади призначає на посадах Президент України за поданням Прем'єр-міністра України, проте їхні повноваження на посадах припиняє
51. Склад колегії міністерства затверджується
52. Особливість організаційно-правового статусу колегій центральних органів виконавчої влади полягає в тому, що їхній склад
53. Рішення колегії міністерства вводяться в дію
54. Рішення колегії центрального органу виконавчої влади вводяться в дію
55. Склад науково-технічної (наукової) ради міністерства і положення про неї затверджує
56. Для того, щоб "зв'язати" погодженням з відповідним міністром повноваження Кабінету Міністрів України щодо введення до складу та виведення зі складу колегії її членів відповідну норму можна викласти у такій редакції: "Склад колегії міністерства затверджується ...".

РОЗДІЛ 3

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СЛУХАЧІВ

3.1. Вимоги до ситуаційного завдання

Вам як працівникові органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, необхідно провести аналіз своєї фактичної чи можливої діяльності та на підставі цього:

1. Чітко сформулювати завдання щодо певної проблеми чи ситуації державноуправлінського спрямування. Virішення цього завдання чи проблеми* становить мету Вашої роботи. При virішенні цього завдання чи проблеми необхідно описати організаційні аспекти роботи державних організацій, насамперед, органів здійснення державної влади та органів здійснення місцевого самоврядування, їх посадових осіб.

2. Відповідно до мети чітко сформулювати завдання, які необхідно virішити.

Під час virішення завдання необхідно:

1. Скласти план можливих дій (алгоритм), встановивши найважливіші етапи процесу досягнення мети для virішення завдання.

2. На кожному етапі virішення завдання:

– визначити статус осіб, які можуть бути причетні до virішення питань, вказавши можливі варіанти та форми їх діянь;

– визначити статус осіб, уповноважених приймати рішення щодо питань, вказавши можливі варіанти та форми їх діянь;

– провести аналіз підстав та юридичної сили актів, що приймаються особами уповноваженими virішувати питання. Доцільно також вказати притаманні варіанти найпомилковіших діянь та рішень;

– визначити ресурси, які необхідні для забезпечення virішення поставлених завдань.

* Роботу потрібно викласти у стислій лаконічній формі, виписавши наукове чи практичне та авторське розуміння основних понять, що використовуються у тексті, розуміючи, що проблема -- це клас завдань, виділений за ознаками їх практичної значимості і ступенем складності.

Для наукової проблеми характерним є усвідомлення суперечності між знаннями і дійсністю або суперечності в самому знанні. Virішення проблеми не просто розширює сферу знання, а й поглиблює його розуміння, формус навики та вміння.

3. Визначити статус осіб уповноважених здійснювати контрольні та наглядові функції (перевірки, контроль, інспектування, нагляд) щодо Вашого питання.

4. Провести аналіз можливих діянь осіб уповноважених здійснювати контрольні та наглядові функції щодо Вашого питання.

3.2. Ситуаційні завдання щодо організації діяльності центральних органів виконавчої влади

Ситуація 1. У плані роботи Міністерства освіти та науки України передбачено розглянути на засіданні Колегії міністерства питання про підготовку системи освіти України до нового навчального року.

Завдання: Опишіть весь процес підготовки до засідання Колегії міністерства. Зокрема, збору та підготовки необхідної інформації, підготовки та проходження проекту відповідного рішення Колегії. На кожному етапі розгляду цього питання вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 2. В одному з обласних центрів внаслідок стихійного лиха було завдано значної шкоди будівлям та спорудам, що належать державному навчальному закладу.

Завдання: Складіть план організації роботи відповідних органів і посадових осіб щодо винесення на відповідний розгляд пропозицій, пов'язаних з видатками з державного бюджету на проведення відновлювальних робіт.

Ситуація 3. До поточного (квартального) плану роботи Міністерства освіти та науки України внесено питання про реалізацію наказів міністерства та рішень колегії.

Завдання: Опишіть весь процес підготовки до засідання Колегії міністерства. Зокрема, збору та підготовки необхідної інформації, підготовки та проходження проекту відповідного рішення Колегії щодо реалізації наказів міністерства та рішень колегії. На кожному етапі розгляду цього питання вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 4. До поточного (квартального) плану роботи Міністерства освіти та науки України внесено питання про роботу управління освіти та науки однієї з обласних державних адміністрацій.

Завдання: Опишіть весь процес підготовки до засідання Колегії міністерства. Зокрема, збору та підготовки необхідної інформації, підготовки та проходження проекту відповідного рішення Колегії щодо

роботи відповідного управління. На кожному етапі підготовки та розгляду цього питання вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 5. Аналізуючи інформацію про виконання одним з заступників міністра своїх повноважень та стан справ у дорученій йому ділянці, міністр зробив висновок про необхідність звільнення його з посади.

Завдання: Складіть план можливих дій міністра та опишіть організацію роботи відповідних органів і посадових осіб щодо варіантів вирішення питання про звільнення заступника міністра з посади.

Ситуація 6. Відповідно до поданої заяви начальник управління освіти та науки однієї з обласних державних адміністрацій подав заяву про звільнення з посади за власним бажанням.

Завдання: Опишіть весь процес вирішення питання у міністерстві як щодо звільнення з посади, так і щодо призначення відповідної особи на вакантну посаду начальника управління освіти та науки обласної державної адміністрації. На кожному етапі підготовки та розгляду цього питання вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 7. Від відповідного профільного Комітету Верховної Ради України до Міністерства освіти та науки України було скеровано запит, пов'язаний зі скаргою педагогічних працівників одного з комунальних вищих навчальних закладів I-го рівня акредитації щодо дій обласної державної адміністрації, яка своїм рішенням реорганізувала цей заклад шляхом приєднання до іншого вищого навчального закладу I-го рівня акредитації.

Завдання: Опишіть весь процес розгляду цього запиту у міністерстві аж до надсилання передбаченої законодавством відповіді. На кожному етапі підготовки та розгляду цього питання вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 8. У Національній програмі "Діти України", затвердженій Указом Президента України № 63/96 від 18 січня 1996 р. окремими пунктом (пункт 2) визначено: "Міністерствам і відомствам України, Уряду Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям розробити і затвердити до 1 березня 1996 р. територіальні та галузеві заходи щодо виконання Національної програми "Діти України".

Завдання: Складіть план організації роботи відповідних органів і посадових осіб Міністерства освіти України на виконання Указу.

Ситуація 9. Аналізуючи інформацію про розвиток освіти та науки в Україні упродовж дев'яти місяців з часу свого призначення, Міністр освіти та науки України дійшов висновку про те, що розподіл повноважень між заступниками міністра тільки за галузевим принципом та, особливо, відсутність заступника міністра з фінансово-економічних питань не сприяє розвитку освіти та науки в державі.

Завдання: Опишіть весь процес розгляду цього питання, зокрема, підготовки та проходження відповідного проекту рішення аж до позитивного вирішення питання про призначення відповідного заступника міністра. На кожному етапі розгляду цього питання вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 10. Аналізуючи інформацію про розвиток освіти та науки в Україні упродовж дев'яти місяців з часу свого призначення, міністр освіти та науки України дійшов висновку про те, що відсутність у складі міністерства заступника міністра з питань науки та технологій та відповідного окремого підрозділу не сприяє розвитку науки ні в закладах освіти, ні в державі загалом.

Завдання: Опишіть весь процес розгляду цього питання, зокрема, підготовки та проходження відповідного проекту рішення аж до позитивного вирішення питання про призначення відповідного заступника міністра, утворення відповідного структурного підрозділу – департаменту та призначення його керівника. На кожному етапі розгляду цього питання вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 11. Аналізуючи інформацію про виконання одним із начальників департаментів міністерства своїх повноважень та стан справ у дорученій йому ділянці, міністр дійшов висновку про недоцільність його подальшого перебування на цій посаді.

Завдання: Опишіть весь процес розгляду цього питання, зокрема, підготовки та проходження відповідного проекту рішення аж до позитивного вирішення питання про заміщення посади начальника відповідного департаменту. На кожному етапі розгляду цього питання вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 12. Аналізуючи інформацію про розвиток професійно-технічної освіти, Міністр освіти та науки України дійшов висновку про необхідність реорганізації департаменту професійно-технічної освіти в управління професійної освіти департаменту фахової освіти.

Завдання: Опишіть весь процес розгляду цього питання, зокрема, підготовки та проходження відповідного проекту рішення аж до позитивного вирішення питання про утворення управління у складі відповідного департаменту та заміщення посади начальника цього управління. На кожному етапі розгляду цього питання вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 13. Відповідно до поданої заяви голова однієї з обласних державних адміністрацій звільнив з посади начальника головного управління освіти та науки обласної державної адміністрації, звернувшись з відповідною пропозицією до Міністерства освіти та науки України з пропозицією щодо кандидатури на посаду керівника відповідного управління.

Завдання: Опишіть весь процес розгляду цього питання у міністерстві, зокрема, підготовки та проходження відповідного проекту рішення аж до надсилання висновку голові відповідної обласної державної адміністрації щодо вирішення питання про заміщення посади начальника відповідного управління. На кожному етапі проходження розгляду цього питання вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 14. Аналізуючи інформацію про розвиток матеріально-технічної бази закладів освіти упродовж дев'яти місяців з часу свого призначення, Міністр освіти та науки України дійшов висновку про те, що відсутність у структурі Міністерства структурного підрозділу з питань матеріально-технічного забезпечення закладів освіти призвело до неефективного використання коштів. Окрім цього, відсутність такого підрозділу призводить також до перерозподілу ресурсів, здебільшого на вирішення нагальних освітніх завдань, що не сприяє розвитку матеріально-технічної бази закладів освіти.

Завдання: Опишіть весь процес розгляду цього питання, зокрема, підготовки та проходження відповідного проекту рішення щодо створення відповідного структурного підрозділу Міністерства аж до позитивного вирішення цього питання. На кожному етапі проходження підготовки та розгляду цього питання вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 15. До Міністерства освіти та науки України надійшло доручення Президента України підготувати проект рішення про надання одному з державних університетів статусу національного.

Завдання: Опишіть весь процес виконання цього доручення у Міністерстві, зокрема, процес підготовки та проходження відповідного проекту рішення аж до його надсилання до Адміністрації Президента України. На кожному етапі проходження проекту відповідного рішення вкажіть строки реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 16. До Міністерства освіти та науки України надійшло доручення Президента України підготувати інформацію про реалізацію державної політики у відповідній галузі та перспективи її розвитку у зв'язку з підготовкою позачергового послання до Верховної Ради України про внутрішнє становище України.

Завдання: Опишіть весь процес виконання доручення Президента України у Міністерстві, зокрема, процес підготовки та проходження відповідної інформації аж до її надсилання до Адміністрації Президента України. На кожному етапі виконання цього доручення вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 17. Під час зустрічі Міністра освіти та науки України з педагогічними працівниками та студентами одного з державних коледжів було порушено питання про реорганізацію цього коледжу та його приєднання до одного з національних університетів. Міністр висловив свою думку про можливість позитивного вирішення цього питання, водночас, доручивши своєму помічникові, присутньому на цій зустрічі, організувати підготовку відповідного рішення.

Завдання: Опишіть весь процес виконання доручення Міністра освіти та науки України, зокрема, процес підготовки та проходження відповідного проекту рішення аж до його прийняття та скерування до виконання. На кожному етапі виконання цього доручення вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 18. До Міністерства освіти та науки України надійшли скарги працівників навчальних закладів Львівської області та інформація про підготовку страйку у зв'язку з незадовільним фінансування комунальних навчальних закладів. Водночас у засобах масової інформації та зверненнях представників відповідного страйкового комітету висловлювалися думки про необхідність порушення питання про звільнення з посади керівника управління освіти та науки обласної державної адміністрації. Враховуючи цю інформацію Міністр освіти та науки України дійшов висновку про необхідність винесення цього питання для розгляду на засіданні колегії Міністерства.

Завдання: Опишіть весь процес виконання доручення Міністра освіти та науки України щодо підготовки та винесення на розгляд колегії цього питання. Зокрема, процес підготовки та проходження відповідного проекту рішення про недоцільність перебування на посаді керівника управління освіти відповідної обласної державної адміністрації аж до його прийняття та скерування до голови відповідної обласної державної адміністрації. На кожному етапі виконання відповідного доручення та розгляду питання вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 19. У п'ятницю, 12 березня Голова Верховної Ради України підписав прийнятий напередодні Верховною Радою України закон, що стосується сфери видавничої діяльності, який відповідно до попереднього висновку Міністерства освіти та науки України може істотно погіршити ситуацію на ринку навчальної літератури в Україні. Того ж дня цей закон було передано на підпис Президентові України.

Завдання: Опишіть весь процес проходження цього закону в Міністерстві освіти та науки України аж до його передачі до Адміністрації Президента України на підпис Президентові України. На кожному етапі проходження цього закону вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 20. Один з помічників Міністра освіти та науки України, аналізуючи інформацію про розвиток мережі професійно-технічних і вищих навчальних закладів у Львівській області дійшов висновку про доцільність ліквідації одного з професійно-технічних училищ з передачею його матеріально-технічної бази новоствореному вищому навчальному закладу.

Завдання: Опишіть весь процес розгляду цього питання, зокрема, підготовки та проходження відповідного проекту рішення аж до позитивного вирішення питання про ліквідацію училища та передачі його матеріально технічної бази. На кожному етапі вирішення цього питання вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 21. Міністр освіти та науки України прийняв рішення відвідати з робочою поїздкою Львівську область, зустрітися з колективами деяких навчальних закладів щодо обговорення проекту "Концепції державної політики у сфері освіти".

Завдання: Опишіть весь процес організації та вирішення цього питання, зокрема, складіть план організації роботи відповідних органів

і посадових осіб щодо порядку підготовки та проведення робочої поїздки Міністра у Львівську область.

Ситуація 22 У зв'язку з підготовкою проведення року України в Республіці Польща Прем'єр-міністр України доручив Міністрові освіти та науки України відвідати Республіку Польща для попереднього погодження відповідних заходів.

Завдання: Опишіть весь процес організації та вирішення цього питання, зокрема, складіть план організації роботи відповідних органів і посадових осіб щодо порядку підготовки та проведення робочої поїздки Міністра освіти та науки України до Республіки Польща.

Ситуація 23. Колегія Міністерства освіти та науки України, розглянувши на своєму засіданні ситуацію щодо потреби фахівців на ринку сфери перукарських послуг в Україні дійшла висновку про необхідність невідкладного прийняття рішення щодо збільшення підготовки фахівців для цієї сфери.

Завдання: Опишіть весь процес підготовки та проходження проекту відповідного рішення як невідкладного. На кожному етапі вирішення цього питання вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 24. Начальник Головного управління ліцензування та акредитації Міністерства освіти та науки України, аналізуючи законодавство у сфері ліцензування освітньої діяльності дійшов висновку про доцільність підготовки нової редакції відповідного наказу міністерства.

Завдання: Опишіть весь процес розгляду цього питання, зокрема, підготовки та проходження відповідного проекту рішення аж до прийняття відповідного наказу. На кожному етапі вирішення цього питання вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

Ситуація 25. До Міністерства освіти та науки України надійшла заява від групи викладачів одного з вищих навчальних закладів I-го рівня акредитації про те, що директор цього закладу самоусунувся від виконання службових обов'язків.

Завдання: Опишіть весь процес розгляду цього питання, зокрема, можливі варіанти реагування Міністерства освіти та науки України на цю заяву та підготовки й проходження відповідного проекту відповіді заявникам. На кожному етапі розгляду цього питання вкажіть терміни реагування та можливі варіанти зауважень і пропозицій відповідних органів чи посадових осіб.

3.3. Теми рефератів і ситуаційних завдань для самостійної роботи слухачів

Контрольне завдання складається з питання про інститут президентства та практичних завдань або замість цих завдань слухач відповідно до наведених тут вимог самостійно формулює ситуаційно-проблемне завдання та варіант його вирішення. Література та нормативно-правові акти, необхідні для відповіді на питання, наведені після відповідної теми. У тексті відповіді на питання обов'язково треба робити посилання на джерела. При вирішенні ситуаційних завдань обов'язковим є посилання на відповідні нормативні акти.

Обсяг роботи: 0,75 – 1,0 авторський аркуш (1 авторський аркуш – 39600 знаків).

Слухач виконує тільки те завдання, що відповідає його номеру у списку академічної групи.

Таблиця 2

№ з/п	Теми рефератів	Ситуаційне завдання, №
1	2	3
1	Урядові органи у системі органів влади в концепціях конституційного ладу	1
2	Компетенція урядових органів в різних концепціях конституційного ладу	2
3	Концепція урядових органів як інституту влади в конституціях держав Європейського союзу	3
4	Історичний аспект еволюції урядових органів як інституту влади в Україні	4
5	Урядові органи як інститут влади в конституціях Радянської України	5
6	Порівняльна характеристика урядових органів як інституту влади за конституційними концепціями 1991 – 1996 рр.	6
7	Статус уряду, органів уряду та урядових органів у системі органів виконавчої влади відповідно до Конституції України від 28.06.96 р.	7
8	Компетенція Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади: сутність і особливості	8
9	Центральні органи виконавчої влади в аспекті державного управління та здійснення виконавчої влади	9

1	2	3
10	Заміщення посад керівників центральних органів виконавчої влади: способи, правові підстави та процедури	10
11	Особливості формування складу та штату центральних органів виконавчої влади	11
12	Порівняльна характеристика формування складу та штату центральних органів виконавчої влади в Україні та складу урядових органів в інших держах світу	12
13	Відповідальність центральних органів виконавчої влади: поняття, види та здійснення	13
14	Особливості відповідальності центральних органів виконавчої влади в Україні та урядових органів інших держав світу	14
15	Організаційно-правове забезпечення діяльності центральних органів виконавчої влади та урядових органів інших держав	15
16	Організаційна структура (система) центрального органу виконавчої влади: поняття, організаційно-правовий статус і діяльність	16
17	Статус і компетенція територіальних органів і служб центральних органів виконавчої влади	17
18	Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади в Україні: правовий статус і організація діяльності	18
19	Апарат центрального органу виконавчої влади: структура, порядок формування та повноваження	19
20	Центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом: поняття, види та організація діяльності	20
21	Центральний орган виконавчої влади та його колегія: організаційно-правовий статус, розмежування повноважень та організація діяльності	21
22	Конституційно-правовий статус керівників центральних органів виконавчої влади: основні поняття, особливості заміщення посад та організація роботи	22
23	Наукові та консультативні структури центральних органів виконавчої влади: види, система та організація діяльності	23
24	Реалізація повноважень центральних органів виконавчої влади у відносинах з Президентом України, Конституційним Судом України, Верховною Радою України та іншими органами державної влади	24

1	2	3
25	Компетенція центрального органу виконавчої влади та її реалізація: поняття та конституційно-правові засади регламентування	25
26	Організація та проведення заходів протокольного та церемоніального характеру за участю керівників центральних органів виконавчої влади: поняття, види, конституційно-правові засади регламентування	5
27	Робочі поїздки та робочі зустрічі керівників центральних органів виконавчої влади: види, організація та проведення	6
28	Нормотворча діяльність центральних органів виконавчої влади України: конституційно-правові засади, види та особливості регламентування	7
29	Акти центральних органів виконавчої влади: поняття, види, правові засади та порядок роботи з проектами	8
30	Конституційно-правові засади та організаційно-правове забезпечення здійснення контролю центральними органами виконавчої влади та контролю за виконанням актів центральних органів виконавчої влади	9

РОЗДІЛ 4

ВИБІР І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

4.1. Загальні положення

Наведена тематика дипломних (магістерських) робіт є орієнтовною, тому слухач може в межах цього напрямку запропонувати свою тему, яка відповідає його науковим і практичним інтересам.

До першого листопада слухач денної чи іншої форми навчання подає заяву на ім'я завідувача кафедри, у якій вказує обраний напрям наукового дослідження і може дати пропозицію щодо кандидатури наукового керівника.

Термін вибору напрямку дипломної (магістерської) роботи до кінця листопада першого навчального року слухачами денної форми навчання і до кінця листопада другого навчального року слухачами заочної форми навчання.

Слухач денної форми навчання за погодженням з науковим керівником до початку стажування подає до відповідної кафедри остаточно визначену тему дипломної (магістерської) роботи.

Починаючи роботу, слухач повинен розподілити свій час і спланувати його. Для цього складається індивідуальний план-графік підготовки, написання і захисту дипломної (магістерської) роботи. Такий план-графік є робочим документом слухача. Він погоджується з науковим керівником і підписується ним до визначеного терміну (кінець грудня першого навчального року для слухачів денної форми навчання, до кінця грудня другого навчального року для слухачів заочної форми навчання).

4.2. Орієнтовний план-графік процесу затвердження теми, підготовки та захисту дипломних робіт

Для орієнтації наукових керівників та дипломників (магістрантів) пропонується такий графік контролю за ходом підготовки дипломної (магістерської) роботи до захисту:

Таблиця 3

№ з/п	Заходи	Термін виконання	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	2	3	4
1	Вибір напрямку наукового дослідження та наукового керівника	До 1 грудня першого навчального року	До 1 грудня другого навчального року
2	Отримання завдання щодо проведення дослідження	До 15 грудня першого навчального року	До 15 грудня другого навчального року
3	Підготовка індивідуального плану-графіка виконання дипломної (магістерської) роботи і затвердження його науковим керівником	До 30 грудня першого навчального року	До 30 грудня другого навчального року
4	Складання та узгодження розширеного плану дипломної (магістерської) роботи	До 1 лютого першого навчального року	До 1 лютого другого навчального року
5	Остаточне визначення і затвердження теми дипломної (магістерської) роботи	До 15 червня першого навчального року	До 15 червня другого навчального року

1	2	3	4
6	Збір та узагальнення практичного досвіду роботи державних установ, органів місцевого самоврядування під час стажування	Липень – серпень	За портебою
7	Подання роботи для першого читання науковим керівником	До 1 листопада другого навчального року	До 1 листопада третього навчального року
8	Усунення зауважень наукового керівника, подання робочого матеріалу на друге читання	До 1 грудня другого навчального року	До 1 грудня третього навчального року
9	Доопрацювання роботи з урахуванням рекомендацій наукового керівника. Оформлення роботи, комп'ютерний набір, подання науковому керівникові на підготовку відгуку	До 30 грудня другого навчального року	До 30 грудня третього навчального року
10	Написання відгуку науковим керівником, передагння роботи завідувачу кафедри для отримання дозволу на рецензування	До 5 січня другого навчального року	До 5 січня третього навчального року
11	Подання роботи на рецензування та отримання рецензії	До 15 січня другого навчального року	До 15 січня третього навчального року
12	Передагння роботи, відгуку та рецензії завідувачу кафедри для отримання дозволу на захист	За три тижні до початку роботи ДЕК	За три тижні до початку роботи ДЕК
13	Передагння роботи, відгуку та рецензії в навчальну частину	За три тижні до початку роботи ДЕК	За три тижні до початку роботи ДЕК
14	Захист магістерської роботи	Згідно з графіком	Згідно з графіком

У терміни, визначені кафедрою, але не менше, ніж один раз в місяць, слухач денної форми навчання зобов'язаний звітувати перед своїм науковим керівником, який на підставі аналізу виконаної роботи

та дотримання індивідуального графіка фіксує послідовність роботи слухача над магістерською роботою. Окрім цього, звіти слухачів та відповідні інформації наукових керівників можуть заслуховуватися на засіданнях кафедри.

Перед отриманням дозволу на захист слухач доповідає про роботу на науковому семінарі відповідної кафедри. Згідно з рішенням кафедри завідувач візує роботу.

Якщо порушено терміни виконання, насамперед, без поважних причин, науковий керівник інформує про це відповідну кафедру та дирекцію навчального закладу.

4.3. Орієнтовна тематика дипломних робіт

1. Порівняльна характеристика урядових органів як інституту влади в сучасних державах світу.

2. Урядові органи як інститут влади в державах Європейського Союзу: порівняльна характеристика.

3. Урядові органи як інститут влади у різних правових системах: порівняльна характеристика.

4. Урядові органи як інститут влади в державах колишнього Радянського Союзу: порівняльна характеристика.

5. Порівняльна характеристика урядових органів як інституту влади в Україні та Росії.

6. Особливості статусу урядових органів як інституту влади в сучасних конституційних моделях.

7. Співвідношення інституційно-правового статусу “уряду” та “урядових органів”.

8. Формування складу урядових органів відповідно до різних конституційних моделей: порівняльна характеристика.

9. Еволюція урядових органів як інституту влади в Україні.

10. Співвідношення компетенції урядових органів і органів державної влади в Україні в період 1991 – 1996 рр.

11. Правові засади статусу та організації діяльності урядових органів як інституту влади в Україні в 1991 – 1996 рр.

12. Гарантії інституційного статусу урядових органів як інституту влади в Україні.

13. Компетенція центральних органів виконавчої влади в Україні.

14. Міністерства в Україні як органи виконавчої влади.

15. Державні комітети в Україні як органи виконавчої влади.

16. Розмежування та особливості організаційно-правового статусу міністерств і державних комітетів в Україні.

17. Організаційно-правові питання компетенції системи центральних органів виконавчої влади в Україні.

18. Розвиток системи центральних органів виконавчої влади в Україні в аспекті концепції адміністративної реформи.

19. Організаційно-правові питання розмежування компетенції центральних органів виконавчої влади та місцевих державних адміністрацій.

20. Організаційно-правові питання розмежування компетенції та взаємодії територіальних органів і служб центральних органів виконавчої влади та місцевих державних адміністрацій.

21. Організаційно-правові питання розмежування компетенції та взаємодії центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів і служб і органів місцевого самоврядування.

22. Статус і компетенція центральних органів виконавчої влади в аспекті державного управління та здійснення виконавчої влади.

23. Організаційно-правові засади діяльності центральних органів виконавчої влади в Україні.

24. Підстави та процедури заміщення посад керівників урядових органів в правових системах континентального права.

25. Підстави та процедури заміщення посад керівників центральних органів виконавчої влади в Україні.

26. Підстави та процедури порушення й вирішення питання про відставку керівників центральних органів виконавчої влади в Україні.

27. Ресурс гарантій інституційного статусу центральних органів виконавчої влади в Україні.

28. Організаційно-правові засади утворення, реорганізації та ліквідації центральних органів виконавчої влади в Україні.

29. Сутність і особливості відповідальності центральних органів виконавчої влади в Україні.

30. Поняття та види відповідальності центральних органів виконавчої влади та їх посадових осіб.

31. Усунення керівників центральних органів виконавчої влади від виконання повноважень в порядку відставки: інституційні та процедурні особливості.

32. Статус і компетенція територіальних органів і служб центральних органів виконавчої влади в Україні.

33. Центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом: компетенція та організація діяльності.

34. Урядові органи державного управління: конституційно-правовий статус, компетенція та організація діяльності.

35. Організаційно-правовий статус Апарату центрального органу виконавчої влади в Україні.

36. Призначення на посади та звільнення з посад працівників Апарату центрального органу виконавчої влади в Україні.

37. Компетенція Апарату центрального органу виконавчої влади в Україні.

38. Організаційно-правове забезпечення зв'язків центрального органу виконавчої влади з Президентом України, Верховною Радою України, Конституційним Судом України та Кабінетом Міністрів України.

39. Правові засади діяльності колегій центральних органів виконавчої влади в Україні.

40. Організаційно-правовий статус і розмежування повноважень центрального органу виконавчої влади та його колегії.

41. Конституційно-правові засади регламентування діяльності центральних органів виконавчої влади в Україні.

42. Заходи протокольного та церемоніального характеру за участю керівників центральних органів виконавчої влади в Україні.

43. Конституційно-правові засади регламентування нормотворчої діяльності центральних органів виконавчої влади в Україні.

44. Правові засади та порядок організації й проведення роботи з законопроектами та іншими документами, що вносяться центральним органом виконавчої влади на розгляд Кабінету Міністрів України та Президента України.

45. Організація та проведення роботи з законопроектами та іншими документами, що вносяться центральним органом виконавчої влади через Кабінет Міністрів України на розгляд Верховної Ради України.

46. Особливості реалізації повноважень центральних органів виконавчої влади у відносинах з Президентом України, Конституційним Судом України, Верховною Радою України та іншими органами державної влади.

47. Реалізація повноважень центрального органу виконавчої влади у системі органів здійснення виконавчої влади.

48. Конституційно-правові засади та регламентування контрольної діяльності центрального органу виконавчої влади в Україні.

49. Організаційно-правове забезпечення контролю за виконанням актів і доручень центрального органу виконавчої влади в Україні.

50. Порядок організації та проведення контролю за виконанням актів і доручень центральних органів виконавчої влади в Україні.

ДЖЕРЕЛА ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти

Законодавство про центральні органи виконавчої влади України

1. Декларація Про державний суверенітет України // Відомості Верховної Ради України. – 1990. – № 3. – Ст. 429.

2. Конституція (Основний Закон) України: Прийнята на позачерговій сьомій сесії Верховної Ради Української РСР дев'ятого скликання 20 квітня 1978 р. // www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new.

3. Конституційний Договір між Верховною Радою України та Президентом України про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України // Відомості Верховної Ради. – 1995. – № 18. – Ст. 133.

4. Конституція (Основний Закон) України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

5. Концепція адміністративної реформи в Україні / Державна комісія з проведення в Україні адміністративної реформи. – К.: Центр політико-правових реформ; Центр розвитку українського законодавства, 1998. – 62 с.

6. Про загальне положення про міністерство, інший центральний орган державної виконавчої влади: Указ Президента України № 179/96 від 12 березня 1996 р. // www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new.

7. Про систему центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України № 1572/99 від 15 грудня 1999 р. // www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new.

8. Про затвердження Типового положення про урядовий орган державного управління: Постанова Кабінету Міністрів України № 386 від 22 лютого 2000 р. // www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new.

9. Про Загальне положення про юридичну службу міністерства, іншого центрального органу державної виконавчої влади, державного

підприємства, установи, організації: Постанова Кабінету Міністрів України № 690 від 27 серпня 1995 р. // www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new.

10. Про порядок діяльності комісії для ліквідації міністерства, іншого центрального органу державної виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України № 170 від 8 лютого 1996 р. // www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new.

Законодавство щодо структури центральних органів виконавчої влади України

11. Про зміни у структурі центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України № 1573/99 від 15 грудня 1999 р. // www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new.

12. Про затвердження граничної чисельності працівників апарату міністерств, інших центральних органів виконавчої влади і підпорядкованих їм територіальних органів та встановлення ліміту легкових автомобілів, що їх обслуговують: Постанова Кабінету Міністрів України № 403 від 26 лютого 2000 р. // www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new.

Законодавство регламентного характеру щодо діяльності центральних органів виконавчої влади України

13. Про затвердження Порядку розгляду питань, пов'язаних з призначенням на посади та звільненням з посад керівників, заступників керівників центральних органів виконавчої влади, а також голів місцевих державних адміністрацій: Постанова Кабінету Міністрів України № 732 від 25 травня 1998 р. // www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new.

14. Про заходи щодо вдосконалення нормотворчої діяльності органів виконавчої влади: Указ Президента України № 145/99 від 9 лютого 1999 р. // www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new.

15. Про затвердження Положення про порядок подання органами виконавчої влади, установами і організаціями пропозицій щодо розгляду питань, пов'язаних з видатками з державного бюджету: Постанова Кабінету Міністрів України № 344 від 10 березня 1999 р. // www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new.

16. Про вдосконалення системи головних розпорядників коштів державного бюджету: Постанова Кабінету Міністрів України № 13 від 8 січня 2000 р. // www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new.

17. Про деякі заходи з дерегулювання підприємницької діяльності: Указ Президента України № 817/98 від 23 липня 1998 р. // www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new.

18. Про Порядок координації проведення планових виїзних перевірок фінансово-господарської діяльності суб'єктів підприємницької діяльності контролюючими органами: Постанова Кабінету Міністрів України № 112 від 29 січня 1999 р. // www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new.

19. Про Міністерство освіти і науки України: Указ Президента України № 773/2000 від 7 червня 2000 р. // www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new.

20. Про Державну інспекцію навчальних закладів при Міністерстві освіти: Постанова Кабінету Міністрів України № 110 від 30 січня 1997 р. // www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new.

21. Про введення нової структури центрального апарату Міністерства освіти і науки України: Наказ Міністерства освіти і науки України № 54 від 15 березня 2000 р. // www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new.

Література

1. Державна виконавча влада в Україні: формування та функціонування: 36. наук. пр. / Наук. кер. кол. авт. Н. Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – Ч. 1. – 224 с.

2. Державна служба в Україні: нормативно-правове регулювання / Упоряд. О. І. Сушинський. – Львів: ЛРІДУ УАДУ, 2003. – 292 с.

3. Державне управління в Україні: організаційно-правові засади: Навч. посіб. / За заг. ред. проф. Н. Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 164 с.

4. Державне управління в Україні: Навч. посіб. / За заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К.: Вид-во ТОВ "СОМІ", 1999. – 266 с.

5. Державне управління: теорія і практика. / За заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К.: Юрінком Інтер, 1998. – 432 с.

6. Жак Зінлер. Тематико-адміністративні системи країн ЄС: порівняльний аналіз. – К.: Основи, 1996. – 419 с.

7. Коментар до Конституції України. – К.: Інститут законодавства Верховної Ради України, 1996. – 376 с.

8. Конституційне право України / За заг. ред. В. Ф. Погорілка – К.: Наукова думка, 2002. – 732 с.

9. Малащенко В. Ф. Основи конституційного права України: Курс лекцій. – К.: Вентурі, 1995. – 240 с.

10. Місцеві державні адміністрації в Україні: нормативно-правове регулювання / Упоряд. О. І. Сушинський. – Львів: Державне спеціалізоване видавництво "Світ", 2002. – 136 с.

11. Органи державної влади в Україні: структура, функції та перспективи розвитку: Навч. посіб. / За заг. ред. Н. Р. Нижник. – К.: ЗАТ “НІЧЛАВА”, 2003. – 288 с.

12. Сушинський О. І. Інститут відповідальності у здійсненні контрольної влади // Вісник УАДУ. – 2002. – № 3. – С. 39–47.

13. Сушинський О. І. Інститут відставки у здійсненні контрольної влади // Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. пр. – Дніпропетровськ: Вид-во ДРІДУ УАДУ, 2002. – Вип. 2 (8). – С. 107–118.

14. Сушинський О. І. Кабінет Міністрів України: нормативно-правове регулювання. – Львів: ЛРІДУ УАДУ; Ліга-Прес, 2001. – 144 с.

15. Сушинський О. І. Контроль у сфері публічної влади: теоретико-методологічні та організаційно-правові аспекти: Монограф. – Львів: ЛРІДУ УАДУ, 2002. – 468 с.

16. Сушинський О. І. Організація та діяльність органів виконавчої влади України: Навчальна програма та методичні рекомендації до модуля. – Львів: Вид-во ЛФ УАДУ, 2001. – 80 с.

17. Сушинський О. І. Правові проблеми поєднання посад в органах виконавчої влади з представницьким мандатом // Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. пр. – Харків: Вид-во ХарРІ УАДУ, 2002. – № 3 (14). – С. 42–49.

18. Сушинський О. І. Центральні органи виконавчої влади України: актуальні питання статусу // Центральні органи виконавчої влади України: нормативно-правове регулювання / Упоряд. О. І. Сушинський. – Львів: ЛРІДУ УАДУ. – 2003. – С. 5–21.

19. Центральні органи виконавчої влади України: нормативно-правове регулювання / Упоряд. О. І. Сушинський. – Львів: ЛРІДУ УАДУ, 2003. – 104 с.

20. Шаповал В. М. Вищі органи сучасної держави: порівняльний аналіз. – К.: Вид-во “Програма Л”, 1995. – 136 с.

21. Шаповал В. М. Конституційне право зарубіжних країн: Підруч. – К.: АртЕк; Вища школа, 1997. – 264 с.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

СУШИНСЬКИЙ Олександр Іванович

ЦЕНТРАЛЬНІ ОРГАНИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ: статус та організація діяльності

Відповідальна за випуск
Редактор
Комп'ютерна верстка
Друк

Л. С. Заяць
Н. З. Онисько
Н. О. Стадник
І. Є. Глушак

Підписано до друку 25.05.2004
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура "Times"
Друк: різнографія. Ум. друк. арк. 4. Обл.-вид. арк. 3,8.
Наклад 300 примірників

Видавництво Львівського регіонального інституту державного управління
Серія ДК № 1819

Україна, 79491, м. Львів-Брюховичі, вул. Сухомлинського, 16
Електронна пошта: acad_publish@yahoo.com
Веб-адреса: <http://www.lviv.academy.com>